

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник Служби у справах
дітей та сім'ї
виконавчого органу Київської міської ради
(Київської міської державної адміністрації)
Валерій ТАНЦЮРА

**ЗВІТ про роботу
Служби у справах дітей та сім'ї
виконавчого органу
Київської міської ради
Київської міської
державної адміністрації
за 2018 рік**

ЗМІСТ

1. Кадрове забезпечення Служби	3
2. Проведення профілактичних рейдів	4
3. Соціальний захист дітей, які потребують уваги з боку державних органів	7
3.1. Реабілітаційна робота в центрах соціально-психологічної реабілітації дітей	7
3.2. Робота Київських міських центрів	8
3.3. Робота Міського центру дитини	9
4. Профілактична робота Служби з дітьми, які опинились у складних життєвих обставинах	16
5. Профілактична робота з дітьми	18
5.1. Діти, які перебувають у конфлікті із законом	18
5.2. Контроль за дотриманням законодавства про працю неповнолітніх	18
5.3. Профілактична робота з попередження шкідливих звичок серед дітей	19
5.4. Правова робота серед дітей	19
5.5. Робота підліткових клубів за місцем проживання	20
6. Оздоровлення дітей	20
7. Робота Служби у справах дітей щодо забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	20
8. Робота Служби у справах дітей з питань соціально-правового захисту дітей	31
9. Захист прав дітей-сиріт, переселених із зони тимчасово окупованої території АР Крим та зони проведення антитерористичної операції	34
10. Робота із зверненнями громадян	35
11. Контроль за діяльністю районних Служб у справах дітей, спеціальних установ для дітей, з питань соціально-правового захисту дітей	37
12. Висвітлення роботи Служби в засобах масової інформації	38
13. Сімейна політика	39
13.1. Робота по запобігання та протидії домашньому насильству	39
13.2. Робота щодо протидії торгівлі людьми	43
13.3. Реалізація сімейної політики та підтримка сім'ї	46
14. Робота з багатодітними сім'ями	47

1. Кадрове забезпечення Служби

Робота з питань управління персоналом в Службі здійснюється відповідно до вимог законодавства про державну службу та трудового законодавства, визначених актами і дорученнями Президента України, Закону України «Про державну службу», антикорупційного законодавства, трудового законодавства та нормативно-правових актів України. З 01 березня 2018 року в структуру Служби у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) введено посаду головного спеціаліста з питань управління персоналом. 02 липня 2018 року на зазначену посаду призначена Сачкова Тетяна Миколаївна.

В Службі запроваджено річне планування роботи з персоналом.

Станом на 31 грудня 2018 року штатна чисельність Служби у справах дітей та сім'ї становить 26 осіб. Фактично працюючих – 25 осіб.

Протягом 2018 року в Службі відбулося 2 конкурси на заміщення вакантних посад державної служби, з результатами яких призначені:

✓ на посаду головного спеціаліста з питань запобігання та виявлення корупції Погорелова Катерина Олександрівна (з 01.08.2018);

✓ на посаду головного спеціаліста відділу сімейної політики Лоцман Юлія Степанівна (з 10.07.2018).

Також протягом 2018 року на посаду головного спеціаліста відділу захисту прав дітей (на час відпустки для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку основного працівника) призначена Троценко Наталія Михайлівна (з 06.08.2018) в порядку переведення зі Служби у справах дітей Солом'янської районної в місті Києві державної адміністрації.

Протягом звітнього періоду працівники Служби не притягувалися до дисциплінарної відповідальності.

З метою встановлення чіткого обліку державних службовців, у Службі забезпечується порядок формування та ведення особових справ державних службовців. Заповнення особових справ на нових працівників Служби проводиться згідно з Порядком ведення та зберігання особових справ державних службовців, затвердженим наказом Національного агентства України з питань державної служби від 22 березня 2016 року № 64.

Трудові книжки оформлені на всіх працівників згідно з Кодексом законів про працю України, куди в обов'язковому порядку занесені записи про прийняття на посаду, прийняття присяги державного службовця та присвоєння відповідного рангу, зі всіма наступними переміщеннями та змінами рангів. Всі відомості про рух трудових книжок фіксуються у книзі обліку трудових книжок працівників Служби. Трудові книжки та особові справи працівників зберігаються у сейфі.

Працівники Служби у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) протягом 2018 року підвищували кваліфікацію в Київському міському центрі перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, керівників державних підприємств, установ та організацій.

Виконання обов'язків з організації роботи з питань запобігання та виявлення корупції в Службі здійснюється головним спеціалістом з питань запобігання та виявлення корупції. На дану посаду 01 серпня 2018 року призначена Погорелова Катерина Олександрівна.

З метою запобігання та виявлення корупції і дотримання актів законодавства про державну службу, всіма працівниками Служби вчасно подані декларації осіб, уповноважених на виконання функцій держави та місцевого самоврядування за 2017 рік, та проведений аналіз підсумків декларування. Узагальнена інформація та відповідні пропозиції щодо підсумків декларування за 2017 рік подано до виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації). За результатами проведеного аналізу конфлікту інтересів не виявлено.

Серед працівників Служби у справах дітей та сім'ї відсутні особи, які притягалися до відповідальності за корупційні правопорушення.

Протягом звітного періоду керівництво Служби забезпечувало державним службовцям необхідні умови і гарантії щодо їх службової діяльності. Здійснювався антикорупційний контроль щодо кадрової роботи, фінансових питань, внутрішнього трудового розпорядку, законодавства про охорону праці. Забезпечуються вимоги закону України «Про державну службу» та інших нормативно-правових актів про державну службу. Організаційно-розпорядчі документи ведуться згідно із встановленими законодавством нормативами. Протягом року, у визначені вищими інститутами терміни, подавалася відповідна інформація про заходи запобігання та виявлення корупції в Службі. Питання дотримання антикорупційного законодавства перебуває на постійному контролі у керівництва Служби.

2. Проведення профілактичних рейдів

З метою запобігання дитячій безпритульності та бездоглядності, зміцнення правопорядку серед дітей в м. Києві, соціального захисту дітей та підлітків, які залишилися без батьківської опіки та піклування, у місті Києві протягом 2018 року районними Службами у справах дітей та сім'ї спільно з відділами управління превентивної діяльності Головного управління Національної поліції у м. Києві було проведено 303 профілактичних рейди «Діти вулиці», у ході яких виявлено 104 дитини, що на 39% більше, ніж за аналогічний період минулого року.

Із загальної чисельності виявлених дітей:

- ✓ дітей дошкільного віку – 50;
- ✓ дітей віком від 6 до 14 років – 47;
- ✓ дітей віком від 14 до 18 років – 7;

з них 50 учнів шкіл і профтехучилищ, 4 дитини, що не навчається.

Аналізуючи місця виявлення дітей, слід зазначити, що найбільшу чисельність дітей було вилучено з сім'ї – 55, з вулиці – 47 дітей та 2 дитини були знайдені, підкинуті.

Місця вилучення дітей під час рейду (кількість дітей)

Із дітей, яких було виявлено під час рейдів:

- ✓ повернуто у сім'ю – 4;
- ✓ влаштовано до ЦСПР – 32;
- ✓ влаштовано до закладів охорони здоров'я – 68.

Повернення/влаштування дітей виявлених під час рейду
(кількість дітей)

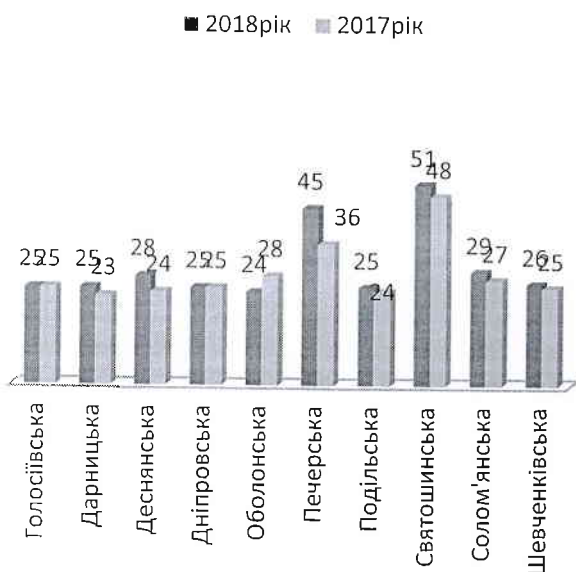

Поряд з цим, у ході рейдів постійно проводяться обстеження житлово-побутових умов проживання дітей, які опинились в складних життєвих обставинах. Так, протягом звітного періоду було здійснено 2101 виїзд у такі сім'ї.

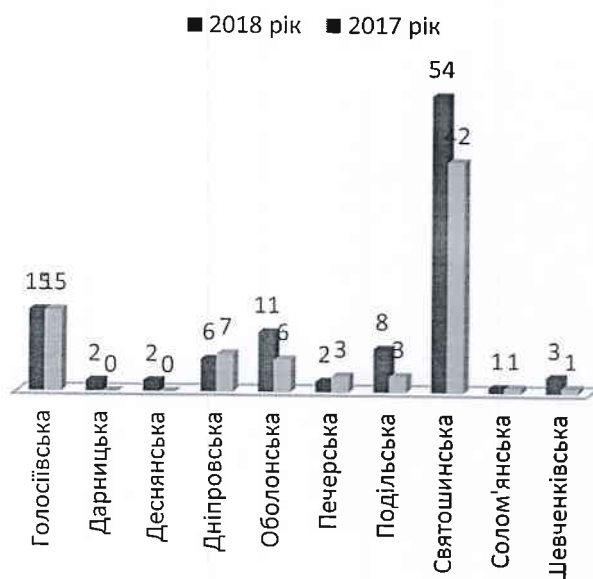
Крім того, під час рейдів 865 батьків було попереджено про відповідальність за невиконання батьками своїх обов'язків, виявлено 4 порушення правил торгівлі спиртними напоями та тютюновими виробами та попереджено 4 посадових осіб.

Ініційовано 63 притягнення до відповідальності батьків за неналежне виконання своїх батьківських обов'язків.

Кількість проведених рейдів

Кількість виявлених дітей

Аналізуючи ці дві діаграми можна прийти до висновку, що у порівнянні з попереднім звітним періодом не суттєво збільшили кількість проведених рейдів Служб

у справах дітей районних державних адміністрацій, проте, на 39% зріс показник виявлених дітей.

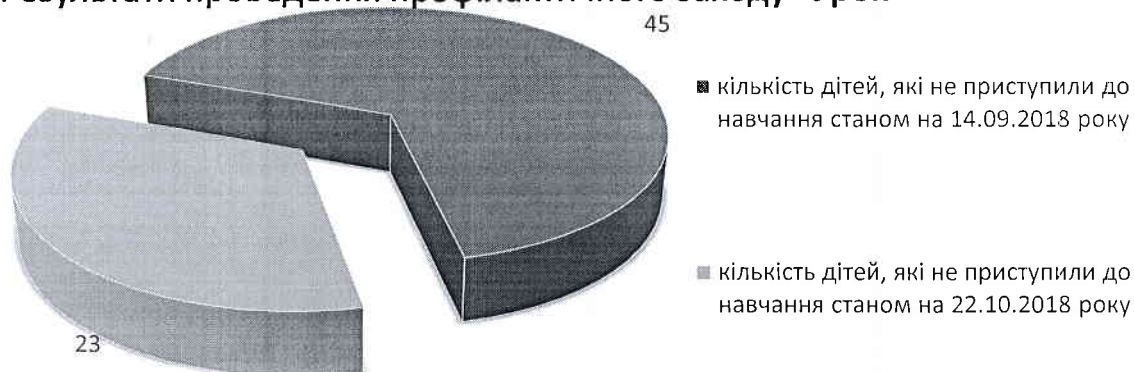
Інформація про результати проведення профілактичних рейдів

Рік	Проведено рейдів	Загальна чисельність виявлених дітей	З них					За підсумками рейдів, кількість дітей			
			вилучено з вулиці, безпритульних та бездоглядних дітей	вилучено з сім'ї	вилучено з комп'ютерних клубів, розважальних залів	знайдено або підкинуто	Вживали наркотики або токсичні речовини	повернено в сім'ю	повернено до навчальних закладів	влаштовано до ЦСПР	влаштовано до лікарняних закладів
2007	331	881	230	117	524	-	10	586	37	179	79
2008	356	533	154	123	254	-	2	293	15	139	86
2009	291	220	96	56	59	9	-	76	-	80	64
2010	277	131	55	28	37	11	-	33	24	46	28
2011	296	104	51	10	29	6	-	43	1	37	15
2012	396	98	52	23	10	1	-	26	18	12	30
2013	300	88	36	19	33	-	2	44	11	13	20
2014	314	65	28	20	16	1	0	26	2	15	22
2015	280	54	21	15	14	-	1	20	5	16	13
2016	238	47	25	17	5	-	-	7	5	16	19
2017	285	78	32	36	2	6	0	10	0	24	44
2018	303	104	47	55	0	2	0	4	0	32	68

На виконання ст. 35 Закону України «Про освіту», з метою забезпечення конституційного права громадян на здобуття повної загальної середньої освіти, соціального захисту дітей, запобігання їх бездоглядності й безпритульності, профілактики правопорушень і злочинності, у м. Києві щорічно здійснюються заходи щодо проведення Всеукраїнського рейду «Урок» із залученням спеціалістів служб у справах дітей та сім'ї, центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, управлінь освіти районних у м. Києві державних адміністрацій та районних відділів кримінальної міліції у справах дітей.

Так, з метою виявлення дітей, які з 1 вересня 2018 року без поважних причин не приступили до занять у загальноосвітніх навчальних закладах, професійно-технічних училищах, вищих навчальних закладах у період з 01.09.2018 по 30.10.2018 в м. Києві було проведено Всеукраїнський рейд «Урок». У рамках рейду були здійснені заходи щодо виявлення та повернення дітей шкільного віку до навчальних закладів, влаштування на роботу, до закладів соціального захисту для дітей, своєчасної постановки на профілактичні обліки, усунення причин і умов, внаслідок яких діти не були охоплені навчанням, притягнення до відповідальності батьків та осіб, які не займаються вихованням дітей.

Результати проведення профілактичного заходу "Урок"

Станом на 14.09.2018 року не приступило до занять в навчальних закладах міста 48 дітей (у 2017 – 56).

Основними причинами, через які діти не приступили до навчання, є невиконання батьківських обов'язків (24 дитини), самовільне залишення закладу (1 дитина), інші причини (23 дитини).

По завершенню здійснення заходів Всеукраїнського рейду «Урок» із загальної чисельності виявлених дітей :

- ✓ повернено до навчання – 18 дітей;
- ✓ влаштовано до навчання – 7 дітей;
- ✓ залишилися не влаштованими – 23 дітей.

3. Соціальний захист дітей, які потребують уваги з боку державних органів

3.1. Реабілітаційна робота в центрах соціально-психологічної реабілітації дітей

Метою функціонування Центрів соціально-психологічної реабілітації дітей (далі-Центри) Служби у справах дітей виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) є надання комплексу соціально-психологічних, педагогічних, медичних, правових на інших видів допомоги дітям, які опинились в складних життєвих обставинах, та потребують проходження соціально-психологічної реабілітації. У підпорядкуванні Служби у справах дітей та сім'ї працює 2 таких заклади: по проспекту Маяковського 21-г та по вул. Полярні 1, 7-а.

Так, протягом 2018 року у Центрах перебувало 269 дитини, прийнято протягом року 186 дитини, вибули – 176 дитини.

Причини перебування дітей, які поступили до Центру протягом року:

- ✓ Складні життєві обставини – 163;
- ✓ Залишилися поза сімейним оточенням – 82;
- ✓ Переведені з інших закладів соціального захисту дітей – 3;
- ✓ В наслідок жорстокого поводження з ними – 21.

Із загальної чисельності вихованців, які перебували у Центрі, за категоріями:

- ✓ дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування – 21;
- ✓ дітей, батьки яких ухиляються від виконання батьківських – 199;

- ✓ дітей з повних сімей – 82;
- ✓ дітей з неповних сімей – 127.

Із дітей, які проходили комплексну реабілітацію, 92 дитини вибули в біологічну сім'ю, 29 дітей влаштовані під опіку, 4 дитини влаштовані до прийомної сім'ї, дитячого будинку сімейного типу, 2 дитини усиновлено, 3 дитини влаштовано або повернено до загальноосвітніх навчальних закладів, дитячих будинків для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, 11 дітей вибули з Центру не пройшовши повний курс реабілітації, 35 разів вихованці самовільно залишали Центр.

В місті Києві функціонує мережа центрів соціально-психологічної реабілітації дітей, створених такими благодійними та громадськими організаціями як БО Центр соціальної опіки та реабілітації «Дитяча надія», БФ Фонд «Асперн», БО «Ковчег», «Місто щасливих дітей», Центр захисту дітей «Наші діти» Структурного осередку Німецько-польсько-українського товариства в Україні та ВГБФ «Батьківська турбота». З цими організаціями та Центрами тісно співпрацюють міська та районні служби у справах дітей столиці.

3.2. Робота Київських міських центрів

Робота Київського міського Правобережного та Лівобережного центрів для ВІЛ-інфікованих дітей та молоді

Основним завданням Центру є створення умов для соціальної адаптації ВІЛ-інфікованих дітей та молоді. Крім того, центри надають психологічні, інформаційні соціально-педагогічні, соціально-медичні послуги, надають батькам методичні поради, організують роботу груп взаємодопомоги для ВІЛ-інфікованої молоді, а також їх батьків. Центри здійснюють заходи змістовного дозвілля.

Протягом 2018 року Правобережним центром для ВІЛ-інфікованих дітей та молоді надано 2158 особам, з них: 434 – дітям, 1724 – дорослим соціально-педагогічні та психологічні послуги.

Київським міським Лівобережним центром для ВІЛ-інфікованих дітей та молоді протягом 2018 року надано соціальні послуги 2618 особам, з них: 603 – дітям, 2015 – дорослим. Наданими психологічними консультаціями покращено психоемоційний стан 1459 особам.

Робота Київського міського центру соціально-психологічної допомоги

Основним завданням Центру є надання допомоги особам, які опинилися у складних життєвих обставинах (насильство в сім'ї, учинення стосовних злочину), забезпечує реалізацію прав дітей, молоді, сім'ї у суспільстві, надає консультації з питань виховання дітей, сприяє гармонійному розвитку осіб, їх соціальному патронажу, забезпечує пошук донорів для надання гуманітарної допомоги.

Протягом звітнього періоду центром соціально-психологічної допомоги надано соціальні послуги 336 особам та 53 сім'ї. В результаті вирішення проблеми з закладу вибуло 8 осіб та 48 сімей, що знаходилися на обліку.

Робота Київського міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді

Кількісні показники соціальної роботи. Протягом 2018 року спеціалістами мережі ЦСССДМ м. Києва надано **621 104 індивідуальних та групових соціальних послуг 263 602 отримувачам.**

Для реалізації соціальних заходів Київським міським центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді залучено, шляхом укладання угод цивільно – правового характеру, **62 спеціалістів** (середньооблікова кількість за рік).

Відповідно до пріоритетів державної молодіжної та соціальної політики, завдань київської міської влади та запиту територіальної громади міста Києва на 2018 рік пріоритетами реалізації соціальних програм та заходів визначено наступні:

- ✓ участь у розбудові ефективної мережі з надання якісних соціальних послуг сім'ям у складних життєвих обставинах, в тому числі сім'ям внутрішньо переміщених осіб, сім'ям учасників АТО, особам з числа дітей-сиріт у територіальній громаді міста Києва;
- ✓ профілактика соціально небезпечних хвороб – ВІЛ-інфекції, туберкульозу, гепатитів В і С серед підлітків і молоді груп ризику та їх найближчого оточення;
- ✓ активізація столичної громади (громадських, благодійних, релігійних організацій) з метою підвищення потенціалу сімей/ осіб з дітьми та молоді, які потребують підтримки. Підтримка волонтерського руху в реалізації соціальної та молодіжної політики м. Києва

Робота Київського міського центру сім'ї «Родинний дім»

Центр сім'ї «Родинний дім» забезпечує підтримку малозабезпечених, багатодітних, студентських сімей, а також сімей, в яких проживають діти-сироти, організовує та здійснює заходи, пов'язані з соціальною та правовою підтримкою дітей з проблемних сімей.

Центром «Родинний дім» за 2018 рік було охоплено 24017 особи і надано 45731 послуг, з них:

- ✓ індивідуальними консультаціями психологів та юриста охоплено 733 осіб і надано 1593 послуга;
- ✓ заходами охоплено 23284 осіб, отриманих послуг – 44138.

3.3. Робота Міського центру дитини

Метою діяльності Міського центру дитини є реалізація державної політики у сфері розвитку сімейних форм виховання (усиновлення, опіка/піклування, прийомна сім'я, дитячий будинок сімейного типу, патронатна сім'я) для забезпечення умов реалізації конституційного права кожної дитини на проживання в сім'ї.

Напрямами роботи Центру є оцінка потреб дитини та її соціального оточення, а також розвиток сімейних форм виховання для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Протягом 2018 року за напрямками роботи Центру спеціалістами було надано 5269 послуги для 2339 осіб.

1. За напрямком «Оцінка потреб дитини та її соціального оточення» фахівцями Центру було проведено роботу з 1396 клієнтами, з яких здійснено соціально-психологічне обстеження 417 дітей.

Клієнтам було надано 2942 послуги з них:

- ✓ Психологічна діагностика – 680.
- ✓ Психологічні консультації – 1524.
- ✓ Інформаційні консультації – 738.

Метою соціально-психологічного обстеження є вивчення потреб дітей та їх соціального оточення, які перебувають у складних життєвих обставинах, та визначення необхідного виду соціально-психологічної допомоги.

Здійснення соціально-психологічного обстеження здійснювалось за наступною проблематикою:

- ✓ Позбавлення батьківських прав батька/матері – 109 дитини.
- ✓ Визначення місця проживання дитини – 96.
- ✓ Встановлення графіку зустрічей з дитиною – 22.
- ✓ Усунення перешкод у вихованні дитини – 7.
- ✓ Участь батька/матері або інших членів родини у вихованні дитини – 93.

Виявлення ознак жорстокого поводження чи насилля над дитиною:

- ✓ фізичне насилля – 13;
- ✓ сексуальне насилля – 7;
- ✓ психологічне насилля – 17.

Оцінка особистісного розвитку дитини:

- ✓ пізнавальна діяльність – 12;
- ✓ поведінкові порушення – 51;
- ✓ психічні розлади – 0.

Розподіл дітей за віком і статтю, з якими була проведена робота в даному напрямку:

Вікдітей	Хлопч.	Дівч.	Разом:
- від 0 до 3 років	15	16	31
- від 4 до 7 років	80	69	149
- від 8 до 11 років	83	60	143
- від 12 до 18 років	50	44	94
Разом:	228	189	417

Кількість дітей, з якими працювали спеціалісти Міського центру дитини за напрямком «Оцінка потреб дитини та її соціального оточення» по районах:

Кількість дітей, з якими працювали спеціалісти МЦД по районах		ССД	Само- звер- нення
Район	Загальна кількість дітей		
Голосіївський р-н	19	15	4
Дарницький р-н	33	18	15
Деснянський р-н	38	23	15
Дніпровський р-н	19	12	7

Оболонський р-н	16	7	9
Печерський р-н	13	8	5
Подільський р-н	71	53	18
Святошинський р-н	35	23	12
Солом'янський р-н	77	33	44
Шевченківський р-н	85	50	35
Регіони	11	3	8
Разом:	417	245	172

2. За напрямком «**Розвиток сімейних форм виховання для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування**» було проведено роботу з **785** клієнтами:

- ✓ За консультацією з різних питань щодо сімейних форм виховання звернулось **307 осіб**.
- ✓ Оцінка потреб, фото-, відео зйомка дітей, які потребують влаштування в сімейні форми виховання проводилась з **69 дітьми**.
- ✓ Психологічна підтримка батьків та дітей залучених у сімейні форми виховання була надана **365 особам**, з них 117 дітей.

За даний період громадяни, які мають обмеження щодо виховання дитини-сироти (вік, стать, нереальні очікування, наявність проблем особистісного характеру) не звертались.

Впродовж 2018 року за власним бажанням відмовились від виховання дитини-сироти **4 особи** (2 сім'ї).

У 2018 р. було організовано та проведено тренінг для прийомних батьків з залученням міжнародного тренера з США, Девіда Літтла, на такі тему: «Введення в принципи встановлення емоційного зв'язку в Терапії, заснованій на довірчих взаємовідносинах».

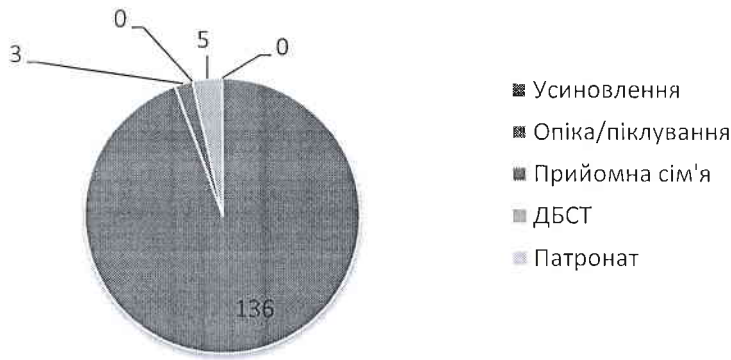
Також щомісяця спеціалістами Центру проводиться зустріч групи взаємопідтримки прийомних батьків.

За напрямком «**Розвиток сімейних форм виховання для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування**» було надано **1976** послуг, з них:

- ✓ Інформаційні консультації – 976.
- ✓ Психологічна діагностика – 31.
- ✓ Психологічні консультації – 684.
- ✓ Взаємодобір дитини та сім'ї – 175.
- ✓ Оцінка потреб, фото-, відео зйомка дітей, які потребують влаштування в сімейні форми виховання – 110.

За консультацією з питань сімейних форм виховання звернулось **206 осіб** (за анкетами), з них:

- ✓ з питань усиновлення звернулося **136 осіб**;
- ✓ з питань опіки/піклування – **3 осіб**;
- ✓ з питань створення прийомної сім'ї – **0 осіб**;
- ✓ з питань створення дитячого будинку сімейного типу – **5 осіб**;
- ✓ з питань патронатного виховання – **0 осіб**.

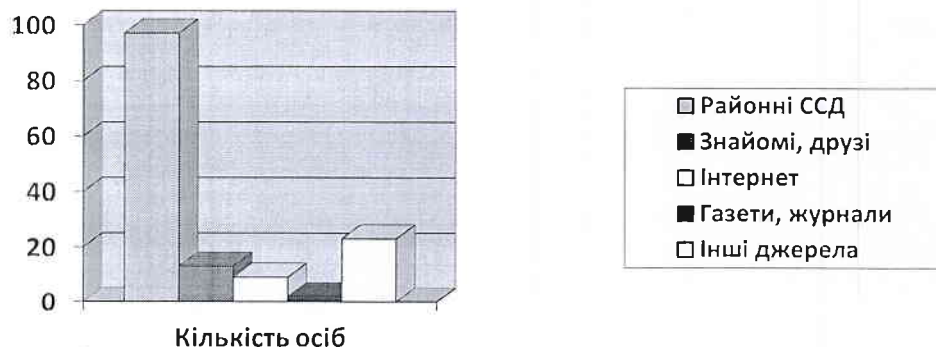
Розподіл звернень громадян по районах (за анкетами):

Район	Кількість осіб
Голосіївський р-н	14
Дарницький р-н	30
Деснянський р-н	6
Дніпровський р-н	1
Оболонський р-н	7
Печерський р-н	3
Подільський р-н	6
Святошинський р-н	26
Солом'янський р-н	15
Шевченківський р-н	11
Інше	25
Разом:	144

Розподіл звернень громадян відповідно до джерел інформування (за анкетами):

Моніторинг звернень громадян з питань сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування за 2018 рік показав, що джерелами їх інформування були:

- ✓ 97 осіб – направлення районних Служб у справах дітей (ССД);
- ✓ 13 осіб – рекомендації друзів, знайомих;
- ✓ 9 осіб – Інтернет;
- ✓ 2 особи – газети, журнали;
- ✓ 23 особи - інші джерела (від Міського ЦСССДМ, альянс «Україна без сиріт», БФ «Карітас» та ін.).

З метою влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, спеціалістами Центру здійснювалась оцінка їх потреб (вивчення соціальної історії дитини, стану психічного та фізичного здоров'я; фото- та відеозйомка) для подальшого процесу взаємодобору дітей та майбутніх батьків:

Влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування до сімейних форм виховання

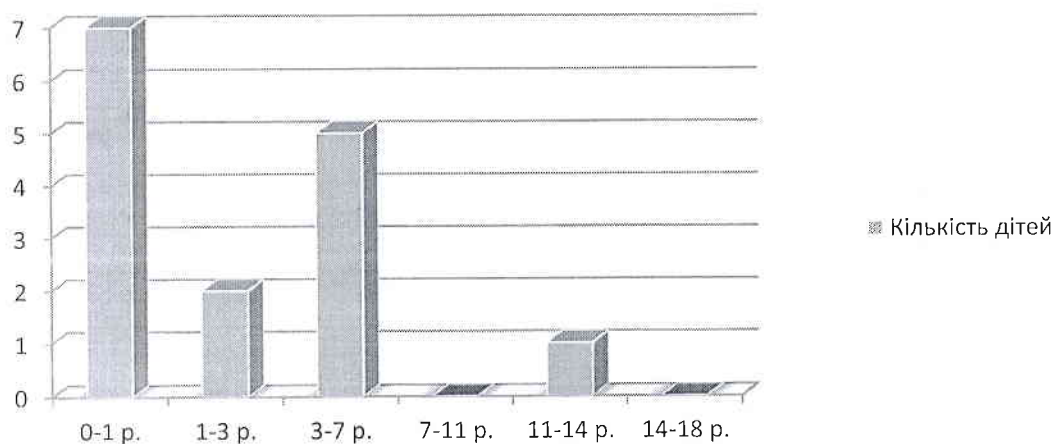
№ п/п	Установи, з якими відбувається взаємодія з в рамках влаштування дітей у сімейні форми виховання	Кількість дітей, які влаштовані у сімейні форми виховання
1.	Київський міський будинок дитини ім. М.М. Городецького	7
2.	Київський міський будинок дитини "Берізка"	7
3.	Дарницький дитячий будинок-інтернат	-
5.	Центр допомоги дітям "Місто щасливих дітей"	-
6.	Центр соціально-психологічної реабілітації "Ковчег"	-
7.	Центр соціально-психологічної реабілітації ССД ВО КМДА	-
8.	ЦСПР №1 Служби у справах дітей КМДА	-
9.	Центр соціально-психологічної реабілітації БО «Асперн»	-
10.	ДБСТ, ПС, патронат	1
11.	Центр захисту дітей «Наші діти»	-
12.	З інших міст	-
13.	Інші	-
Разом:		15

Оцінка потреб, фото-, відеозйомка дітей, які перебувають у соціальних закладах і потребують влаштування у сімейні форми виховання

№ п/п	Установи, з якими відбувається взаємодія з в рамках влаштування дітей у сімейні форми виховання	Кількість дітей
1.	Київський міський будинок дитини ім. М.М. Городецького	12
2.	Київський міський будинок дитини "Берізка"	25
4.	Дарницький дитячий будинок-інтернат	-
5.	Центр допомоги дітям "Місто щасливих дітей"	16
6.	Центр соціально-психологічної реабілітації "Ковчег"	3
7.	Центр соціально-психологічної реабілітації ССД ВО КМДА	2
8.	ЦСПР №1 Служби у справах дітей КМДА	-
9.	Центр соціально-психологічної реабілітації БО «Асперн»	1
10.	ДБСТ, ПС, патронат	5
11.	Центр захисту дітей «Наші діти»	4
12.	З інших міст	1
13.	Інші	-
Разом:		69

Віковий розподіл дітей, влаштованих до сімейних форм виховання:

	Усиновлення:	Опіка/піклування:	ДБСТ	Приймальна сім'я	Патронатне виховання	Разом
- від 0 до 1 р	3	4				7
- від 1 до 3 р		2				2
- від 3 до 7р	3	2				5
- від 7 до 11р						-
- від 11 до 14р	1					1
- від 14 до 18р						-
Разом:	7	8				15

3. За напрямком «Медіація у врегулюванні спорів між батьками щодо дітей» у звітний період було надано **351 послугу 158 клієнтам**. Робота проводилась з сім'ями, які вже розлучені чи знаходяться у процесі розлучення та мають спірні питання щодо місця проживання дітей, графіку зустрічей одного з батьків з дитиною тощо.

Разом з тим, фахівцями Центру здійснюється інформаційно-методична та навчально-організаційна діяльність.

В рамках інформаційно-методичної діяльності проведена наступна робота:

- ✓ Систематично поповнюється інформаційна база дітей, які мають статус дитини-сироти чи дитини, позбавленої батьківського піклування соціальна історія дитини, стан психічного та фізичного здоров'я; фото- та відеозйомка.
- ✓ Розробка нових буклетів щодо розширення послуг для громадян (за запитом).
- ✓ Розповсюджуються інформаційні буклети для громадян, які бажають прийняти на виховання у свою сім'ю дитину-сироту;
- ✓ Інформація про діяльність Міського центру дитини розміщена в електронній мережі Internet. Зокрема, Міський центр дитини має свій сайт за електронною адресою <http://mcd.org.ua/> та сторінку в міжнародній соціальній мережі за адресою <https://www.facebook.com/pages/Городской-центр-ребенка/195243967266173>.

Навчально-організаційна діяльність Центру в 2018 році складається з наступних заходів:

1. Продовжується взаємодія Міського центру дитини з районними ССД та ЦСССДМ з метою налагодження співпраці.

2. Продовжується співпраця з благодійними та громадськими організаціями з метою реалізації спільних завдань щодо захисту прав дітей: «Одна Надія», «Наші діти», «Місто щасливих дітей», «Ковчег», Альянс «Україна без сиріт», «Даун синдром», «Сонячне сяйво».
3. Спеціалісти Міського центру дитини планово підвищують професійну кваліфікацію.
4. Спеціалісти Міського центру дитини впродовж 2018 р. відвідали:
 - ✓ Семінар «Восьмикрокова програма по роботі з втратою для дітей» за програмою, наданою центром Родинне Коло. Тренінг організовано Міським центром розвитку та лідерства (МЦРЛ) для партнерських організацій м. Києва та регіонів.
 - ✓ Семінар «Психологічний портрет людей, що вчиняють сексуальне насилля».
 - ✓ Навчання за темою «Особливості роботи з батьками, які вживають психоактивні речовини».
 - ✓ Навчання за темою «Особливості роботи з ВІЛ-інфікованими».
 - ✓ Тренінг «Емоційно-фокусована терапія пар».
 - ✓ Тренінг «Особливості роботи психолога з ЛГБТ-підлітками».
 - ✓ Семінар на тему: «Психологічна оцінка достовірності наданої інформації на підставі вербальних та невербальних критеріїв».
 - ✓ Семінар, організований Секцією Судових експертів Асоціації правників України, на якому розглядалися питання рецензування та оскарження висновків спеціалістів. Під час зазначеного заходу спеціалісти були ознайомлені із типовими помилками та проблемами проведення досліджень, зокрема, психологічної експертизи, та отримали інформацію щодо нормативно-правового врегулювання можливості рецензування висновків спеціалістів.
 - ✓ З метою обміну досвідом та методичними матеріалами для вдосконалення процедури проведення психологічного обстеження дітей та напрацювання нових вмінь та навичок фахівців, спеціалісти Міського центру дитини взяли участь у науково-практичному семінарі за темою: «Особливості захисту прав дітей при проведенні психологічної експертизи».
5. В рамках співпраці з Київським національним університетом імені Тараса Шевченка була проведена зустріч із студентами 1 курсу спеціальності «соціальна педагогіка» щодо ознайомлення зі змістом, структурою та напрямками діяльності Міського центру дитини.
6. 2018 р. для обміну досвідом відбулася зустріч спеціалістів Міського центру дитини із представниками БО «Маніфест миру» м. Одеса. В ході зустрічі були обговорені проблемні питання виховання дітей у інтернатних закладах.
7. Робота в проекті «Одна церква – одна дитина» спільно з Альянсом «Україна без сиріт». Підготовлено і проведено презентації дітей:

Назва організації	Кількість осіб
«Город Убежища»	50
«Христианская Жизнь»	100
«Благодать»	200
«Свет Жизни»	200

«Голгофа»ХВЕ	50
«Возрождение»ЕХБ	100
«Возрождение»ЦЕХ	50
«Вифания»	50
«Силоам»	200
«Адвентисты седьмого дня»	200
«Дом Архитектора»	300
«Железнодорожного района»	100
«Вперёд»	100
«Собор Христа»	100
«Христианская Жизнь»	100
«Преображение»	500
«Вера, Надежда, Любовь»	70
«Воскресение»	100
«Церковь Живого Бога»	50
«Друзья Христа»	350
«Церковь Большого Города»	60
«Дух Жизни»	40
«Наисвятейшая Святыня»	300
«Голгофа»	100
«Надежда»	150
«Благая Весть»	300
«Свет Пробуждения»	70
«Открытая Дверь»	30
«Благодать»(ХВЕ)	200
«Источник Надежды»	100
«Скиния Живого Бога»	40
«Добрая Весть»	40
«Примирение»	100
КЕМО	2000

4. Профілактична робота Служби з дітьми, які опинились у складних життєвих обставинах

Значна частина сімей мешканців столиці продовжує потребувати соціально-психологічної допомоги через проблеми, які виникають між членами сім'ї, або між сім'єю та її зовнішнім оточенням. Сучасний стан сім'ї в Україні можна охарактеризувати як кризовий. Відбувається девальвація змісту сімейного життя, його орієнтування на виховання дітей. Батьки, не володіючи у достатній мірі знаннями про вікові і індивідуальні особливості дитини та її розвитку, нерідко здійснюють виховання інтуїтивно.

Зростання кількості сімей у складних життєвих обставинах обумовлено збільшенням числа малозабезпечених сімей, міграцією у тому числі за межі держави, погіршення стану здоров'я населення, зміною традиційних ролей в сім'ї, особливо

жінок, зростанням кількості розлучень, неповних сімей, насилля в сім'ї тощо. Дане явище зумовлює потрапляння дитини у складні життєві обставини, тому робота Служби у справах дітей та сім'ї направлена на вчасне виявлення такої дитини та організацію її соціально-правового захисту.

Станом на 01.01.2019 року на обліку в районних Службах у справах дітей перебуває 650 дітей, які опинились у складних життєвих обставинах, з них через наступні причини:

- ✓ батьки або особи, що їх замінюють, ухиляються від виконання батьківських обов'язків – 505 дітей,
- ✓ зазнали насильства в сім'ї – 101 дітей,
- ✓ систематично самовільно залишають місце постійного проживання – 13 дітей,
- ✓ діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, - переселенці із зони АТО – 31.

З метою покращення ситуації у сім'ї, відновлення її виховних функцій, за звітний період Службами у справах дітей та сім'ї здійснено 2778 виїздів у сім'ї дітей, які опинились у складних життєвих обставинах. За результатами вивчення ситуацій, які склалися у цих сім'ях, до Центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді направлено 371 клопотань про необхідність організації соціального супроводу.

У разі, коли батьки свідомо ухиляються від виконання своїх батьківських обов'язків, Службами у справах дітей та сім'ї перед органами внутрішніх справ порушується клопотання про притягнення цих батьків до адміністративної відповідальності (ст.184 КпАП).

Так, за звітний період до органів внутрішніх справ Службами у справах дітей та сім'ї було направлено 189 таких клопотань, 63 з них задоволено. У випадках, коли дії батьків відносно дитини носять небезпечний характер, Служби у справах дітей та сім'ї порушують перед правоохоронними органами клопотання про притягнення батьків до кримінальної відповідальності за злочин, передбачений ст.166 Кримінального кодексу України. За поточний період було порушено 2 таких клопотання.

За 2018 рік до судів було подано 84 позови про позбавлення батьків батьківських прав та 15 про відібрання дітей у батьків без позбавлення їх батьківських прав. Задоволено позовів про позбавлення батьківських прав – 36, про відібрання 6.

Із загальної чисельності дітей, які внаслідок винесення судових рішень стали позбавленими батьківського піклування:

- ✓ влаштовані в постійну форму влаштування (усиновлення, опіка, піклування, прийомна сім'я, дитячий будинок сімейного типу) – 41 дитина,
- ✓ перебувають у недержавному закладі соціального захисту – 4 дитини,
- ✓ перебувають у Центрах соціальної реабілітації дітей – 19,
- ✓ влаштовані по тимчасовій заяві у сім'ю – 9 дітей.

Протягом звітного періоду Службами у справах дітей та сім'ї було виявлено та взято на облік 400 дітей, які опинились у складних життєвих обставинах, знято з даного обліку 309 дітей з наступних причин:

- ✓ покращення ситуації в сім'ї – 126 дітей,
- ✓ через позбавлення батьків батьківських прав, відібрання – 96 дітей,
- ✓ переїзд сім'ї на інше місце проживання – 32 дитини,
- ✓ досягнення дітьми повноліття – 25 дітей,
- ✓ смерть батьків – 7 дітей,
- ✓ засудження батьків або взяття їх під варту – 2 дітей,

✓ з інших причин – 21 дітей.

Таким чином, як свідчить зазначена вище статистика, у 42 % випадків від загальної чисельності дітей, які зняті з обліку, вдається покращити стосунки у сім'ї, захистити права дитини, зберегти для неї рідну сім'ю.

5. Профілактична робота з дітьми

5.1 Діти, які перебувають у конфлікті з законом

Служби у справах дітей та сім'ї є одним з важливих суб'єктів, які відповідають за формування та реалізацію політики у сфері захисту дитинства. Одним з завдань, покладених на Служби, є робота з профілактики правопорушень у дитячому середовищі, що, зокрема, передбачено законом України «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей».

Враховуючи складність і багатогранність дитячої злочинності, для запровадження дієвого механізму профілактики цього явища на рівні територіальної громади необхідний чіткий механізм співпраці дотичних суб'єктів на різних рівнях профілактики. Враховуючи функціональні обов'язки, які покладені у відповідності до законодавства на працівників служб у справах дітей та сім'ї в частині профілактики дитячої злочинності, на сьогоднішній день працівники міської та районних в місті Києві служб у справах дітей та сім'ї в більшій мірі працюють в межах своєї компетенції на вторинному та третинному рівнях, тобто з дітьми, які перебувають на обліку у органах пробації, а також на профілактичному обліку районних у м. Києві відділів ювенальної превенції. Протягом 2018 року Службами у справах дітей та сім'ї з категорією дітей, які перебувають у конфлікті з законом, проведено наступні заходи:

- ✓ профілактично-інформаційні бесіди з дітьми – 279;
- ✓ консультації з працевлаштування, навчання – 50;
- ✓ бесіди профілактичного змісту з батьками – 274;
- ✓ відвідування за місцем навчання, роботи – 9.

Протягом 2018 року представниками Служб у справах дітей та сім'ї взято участь у судових засіданнях по розгляду кримінальних справ щодо неповнолітніх 641 раз.

Діти, які перебувають у конфлікті з законом потребують особливої уваги та професійної, психолого-педагогічної підтримки, індивідуалізованого супроводу, міжвідомчої взаємодії та чіткого розмежування функціональних обов'язків між суб'єктами соціальної роботи на рівні територіальної громади.

5.2 Контроль за дотриманням законодавства про працю неповнолітніх

Протягом 2018 року Службами у справах дітей та сім'ї районних в місті Києві державних адміністрацій проведено 3 перевірки підприємств/організацій з питань дотриманням законодавства про працю дітей. Перевірено умови праці 53 дітей.

Враховуючи відсутність чіткої правової визначеності компетенції Служби в частині здійснення перевірок підприємств щодо праці дітей, що часто у практичній роботі призводить до того, що представників Служби просто не допускають на

перевірку, посилаючись на те, що Служба у справах дітей та сім'ї не входить згідно законодавства України до структур та відомств, які мають право здійснювати відповідні перевірки. Службою у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) доведено цю інформацію до профільного Департаменту Мінсоцполітики, для розгляду даного питання на національному рівні компетентних суб'єктів. Проте, питання досі залишається не врегульованим.

5.3 Профілактична робота з попередження шкідливих звичок серед дітей, правова робота серед дітей

Значна увага в роботі Служб у справах дітей та сім'ї приділяється профілактиці правопорушень, шкідливих звичок в підлітковому середовищі, а також питанню правової освіти серед дітей.

Так, за 2018 рік, з метою профілактики правопорушень, шкідливих звичок серед дітей та правової освіти з ними, проведено 7930 заходів. Загалом цими та іншими заходами охоплено 84784 дітей.

Ефективність навчання дітей, отримання ними стійких знань та навичок у будь-якій сфері суспільних відносин є значно вищою, при використанні інтерактивного навчання, тренінгів. Тому на сьогоднішній день завдання Служби провести навчання спеціалістів по засвоєнню цих форм та методів роботи з подальшою імплементацією здобутих знань по роботі з дітьми в рамках правової просвіти. Також актуальною є ситуація щодо залучення службами до проведення цих заходів фахівців неурядового сектору.

5.4 Правова робота серед дітей

Питання правової освіти дітей, є одним з важливих напрямків роботи Служб у справах дітей та сім'ї. Для формування цілісної системи захисту прав дітей, важливим компонентом є обізнаність самих дітей, зокрема, з нормами Конвенції ООН про права дитини, інших документів, що покликані захищати права дітей.

Дитинство – стадія життєвого циклу людини, на який продовжується становлення організму, розвиток його найбільш важливих функцій, найбільш активно здійснюється соціалізація індивіда, яка включає засвоєння певної системи знань, норм і цінностей, оволодіння соціальною роллю, що дозволяє дитині формуватись та функціонувати як повноцінний член суспільства, цілісна особистість.

Однією з площадок на рівні територіальної громади, де реалізуються заходи правової освіти дітей, є клуби за місцем проживання. В цих закладах проводяться заходи з профілактики правопорушень та правової освіти дітей, які в більшій мірі охоплюють дітей уразливих категорій. Так, за 2018 рік, з метою профілактики правопорушень, проведено 3544 заходів, з правової освіти 1812.

5.5 Робота підліткових клубів за місцем проживання

Клуби за місцем проживання є дуже важливим осередком на рівні громади, який дає можливість доступної, соціально-корисної зайнятості дітей. Служби у справах дітей та сім'ї перебувають у тісній взаємодії з адміністрацією цих закладів,

відбувається постійний обмін інформацією, спільні навчання, залучення дітей уразливих категорій до участі в гуртковій роботі, тощо. Виховна робота в підліткових клубах за місцем проживання спрямована на формування вмінь та навичок за інтересами, забезпечення потреб дітей у творчій самореалізації та інтелектуальному, духовному і фізичному розвитку, підготовку до активної професійної та громадської діяльності, створення умов для соціального захисту та організації змістовного дозвілля відповідно до здібностей, обдарувань та стану здоров'я дітей.

Станом на 01.01.2019 у місті Києві функціонує 169 клубів за місцем проживання, які за 2018 рік охопили різними заходами 84784 дитини, з них: дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування – 239, дітей, які опинились у складних життєвих обставинах – 134.

6. Оздоровлення дітей

Відповідно до Міської цільової програми відпочинку та оздоровлення дітей міста Києва, Службою у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) було проведено закупівлю послуг з відпочинку та оздоровлення дітей шляхом відкритих торгів. За результатами проведених торгів, укладено договір з Позаміським дитячим закладом оздоровлення та відпочинку «Зміна» (Київська обл., Бородянський район, с.Пилиповичі).

Таким чином, протягом 1 зміни (з 21.07 по 04.08) у даному закладу відпочили 49 дітей, які опинились у складних життєвих обставинах, дітей, позбавлених батьківського піклування, та дітей-сиріт. Протягом 2 зміни (з 10.08 по 23.08) на відпочинок направлено ще 137 дітей пільгових категорій.

7. Робота Служби у справах дітей щодо забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування

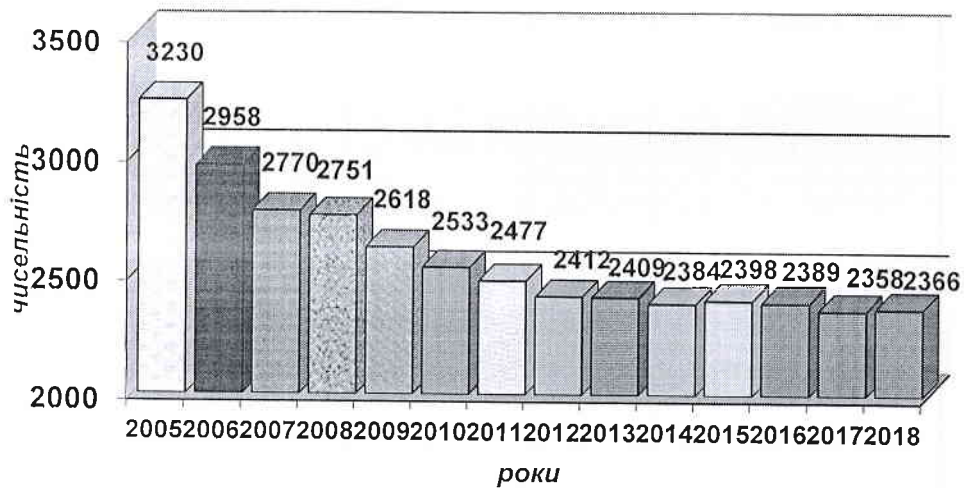
Виявлення та облік дітей

На кінець 2018 року на первинному обліку в районних службах у справах дітей перебувало 2366 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. З них 958 дітей (40,5%) мають статус сироти, а 1408 – позбавлені батьківського піклування. В порівнянні з попереднім роком чисельність дітей-сиріт збільшилася на 2,7% (2017 – 37,8%).

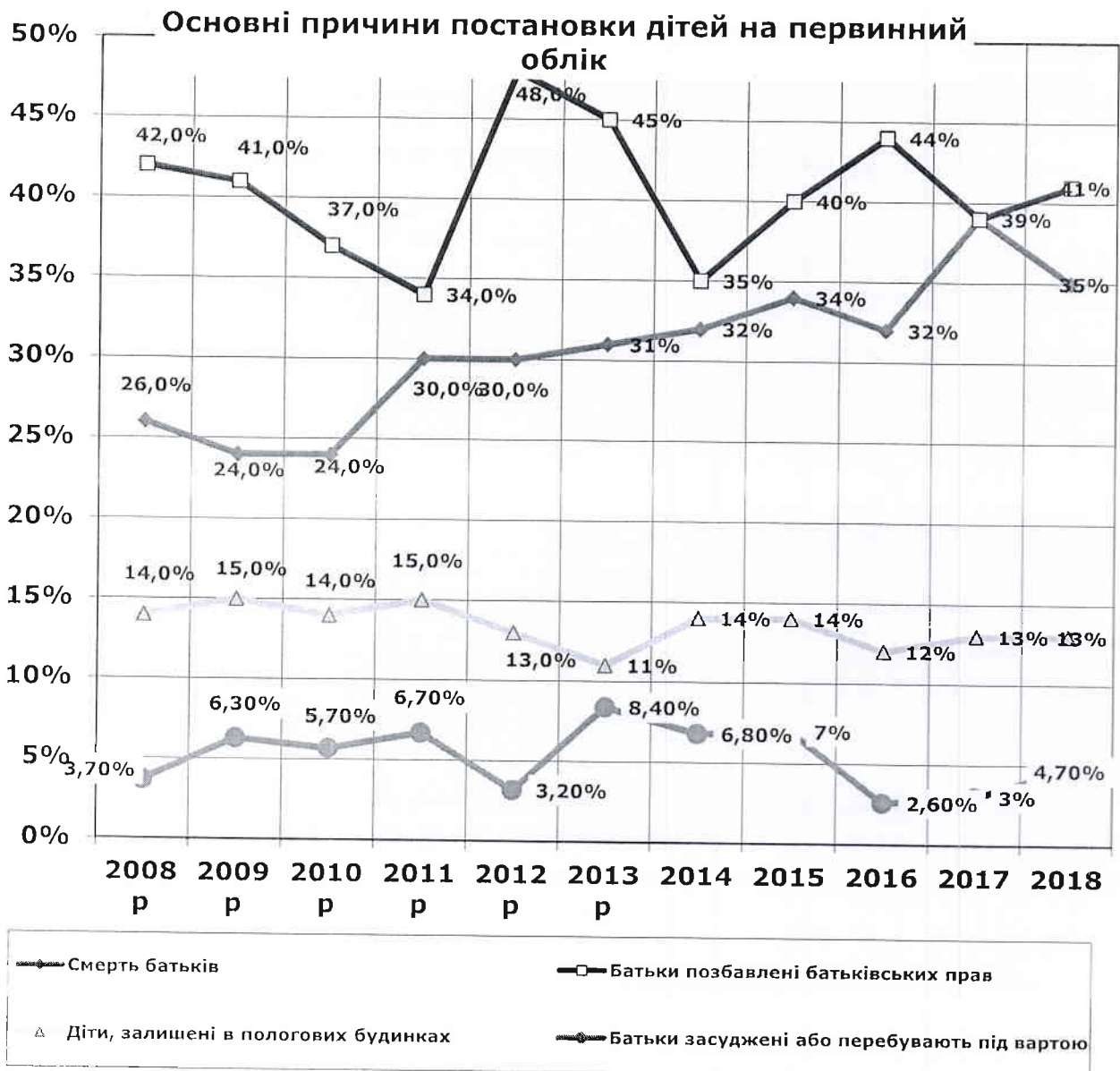
У 2018 році виявлено та поставлено на первинний облік 379 дитини. Це на 15 дітей більше, ніж за попередній рік (2009 рік - 482, 2010 рік – 454, 2011 рік – 438, 2012 рік – 403, 2013 рік – 393, 2014 рік – 350, 2015 рік – 413, 2016 рік – 418, 2017 рік – 364).

Найбільше дітей взято на облік у Дніпровському та Деснянському районах (64 дитина), Деснянському (55 дітей). Дітей, які переміщені з зони проведення АТО та залишилися без батьківського піклування, у 2018 році в місті Києві не виявлено (2016 – 5, 2017 – 0).

Чисельність дітей-сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування, які перебували на первинному обліку в районних службах у справах дітей м. Києва

Однією з основних причин соціального посиротіння дітей залишається позбавлення батьків батьківських прав. В порівнянні з минулим роком даний показник збільшився на 2%.

У 2018 році 50 дітей взяті на первинний облік та отримали статус, позбавлених батьківського піклування, у зв'язку з відмовою батьків забрати з пологового будинку (у 2008 – 85, у 2009 – 78, 2010 – 64, 2011 – 65, 2012 – 53, 2013 - 43, 2014 -50, 2016 -51, 2017 -47). Районними службами вжито всіх заходів для того, щоб ці діти якомога раніше були передані на виховання в сім'ї громадян. Так, на кінець звітного року 2 дітей повернуто на виховання батькам, 14 дітей усиновлено, 19 дітей передано під опіку. В будинках дитина на кінець року перебувало 15 дітей, з яких відносно 6 дітей вже розглядаються питання влаштування в сімейні форми. Ще 9 дітей мають складні захворювання та важкі вроджені вади розвитку, вони проходять медичне обстеження та відповідне лікування.

Надання статусу

У 2018 році в м. Києві набули статусу дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування 378 дітей (2009 рік - 482, 2010 рік – 454, 2011 рік – 438, 2012 рік – 402, 2013 рік – 401, 2014 рік – 350, 2015 – 414, 2016 рік – 413, 2017 рік - 340). Ще 22 дітей на кінець звітного року потребували встановлення правового статусу. З них: відносно 9 дітей підготовлено проекти розпоряджень про надання статусу та відносно 13 дітей справи про позбавлення батьків батьківських прав готувалися або ж перебували на розгляді в судах.

49% дітей, які з різних причин набули статусу, проживали та виховувалися в сім'ях одиноких матерів. Фактично, кожна друга посиротіла дитина виховувалася одинокою матір'ю (2014 - 38%, 2015 – 43%, 2016- 46%, 2017 – 49%).

У 2018 році районними службами у справах дітей продовжено роботу по наповненню Державного електронного реєстру дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. На кожну дитину, яка у 2018 році поставлена на первинний облік, створено електронну обліково-статистичну картку, до якої внесено необхідну інформацію. В разі необхідності районними спеціалістами вносяться зміни та доповнення до обліково-статистичних карток дітей даної категорії. Протягом звітного року ССДС КМДА постійно проводився моніторинг бази ЄІАС «Діти», результати моніторингу та методичні рекомендації щодо ведення електронного обліку дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, направлялися в районні служби у справах дітей. Дане питання обговорювалося на нарадах з начальниками та відповідальними спеціалістами районних служб у справах дітей.

Усиновлення

Облік дітей, які можуть бути усиновлені, осіб, які бажають усиновити дитину, та здійснення нагляду за дотриманням прав дітей після усиновлення в службі у справах дітей ведеться відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 08.10.2008 р. № 905 "Про затвердження Порядку провадження діяльності з усиновлення та здійснення нагляду за дотриманням прав усиновлених дітей".

На місцевому обліку в районних службах у справах дітей міста Києва на кінець звітного року перебувало 442 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які мали правові підстави для усиновлення. Це становить 18,7% від

загальної чисельності дітей, які перебувають на первинному обліку в районних службах у справах дітей.

З них 243 дітей мають братів та сестер, 95 – діти з інвалідністю. З 444 дітей, які можуть бути усиновлені, 278 дітей (62%) на даний час влаштовані до сімейних форм виховання.

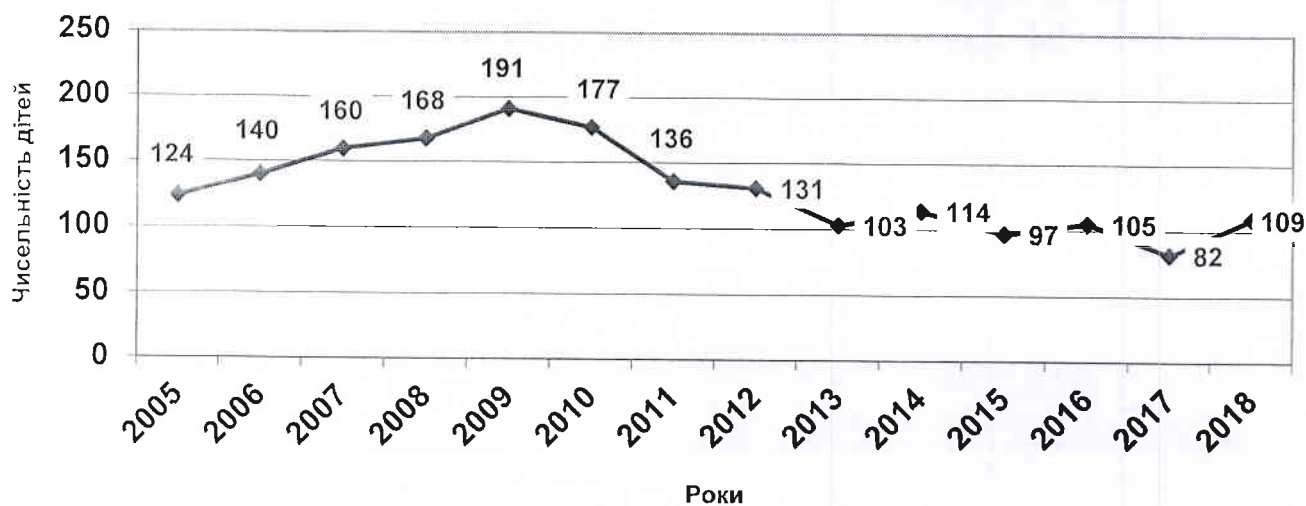
У 2018 році для взяття на регіональний облік районними службами передано 133 анкети, які можуть бути усиновлені.

Протягом звітнього року судами прийнято 1 рішення щодо скасування усиновлення та 1 - про позбавлення усиновлювачів батьківських прав.

Станом на 31.12.2018 року 166 подружніх пар та одиноких осіб продовжували перебувати на обліку в службах у справах дітей. 95% кандидатів в усиновлювачі виявляють бажання усиновити дітей віком від народження до 10 років. Служби разом з Міським центром дитини проводили відповідну роботу з кандидатами щодо взаємодобору дітей.

Службою у справах дітей міста Києва постійно вживаються заходи щодо активізації національного усиновлення. З числа дітей, які перебували на місцевому обліку в районних службах у справах дітей м. Києва, у 2018 році усиновлено 109 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. З них: 93 – громадянами України, 16 – іноземними громадянами.

Усиновлення дітей, які перебували на первинному обліку

Слід відмітити, що в м. Києві національне усиновлення значно переважає міждержавне.

2010 рік – національне – 66%, міждержавне – 34%.

2011 рік – національне – 70%, міждержавне – 30%.

2012 рік – національне – 70%, міждержавне – 30%.

2013 рік – національне – 82%, міждержавне – 18%.

2014 рік – національне – 85%, міждержавне – 15%.

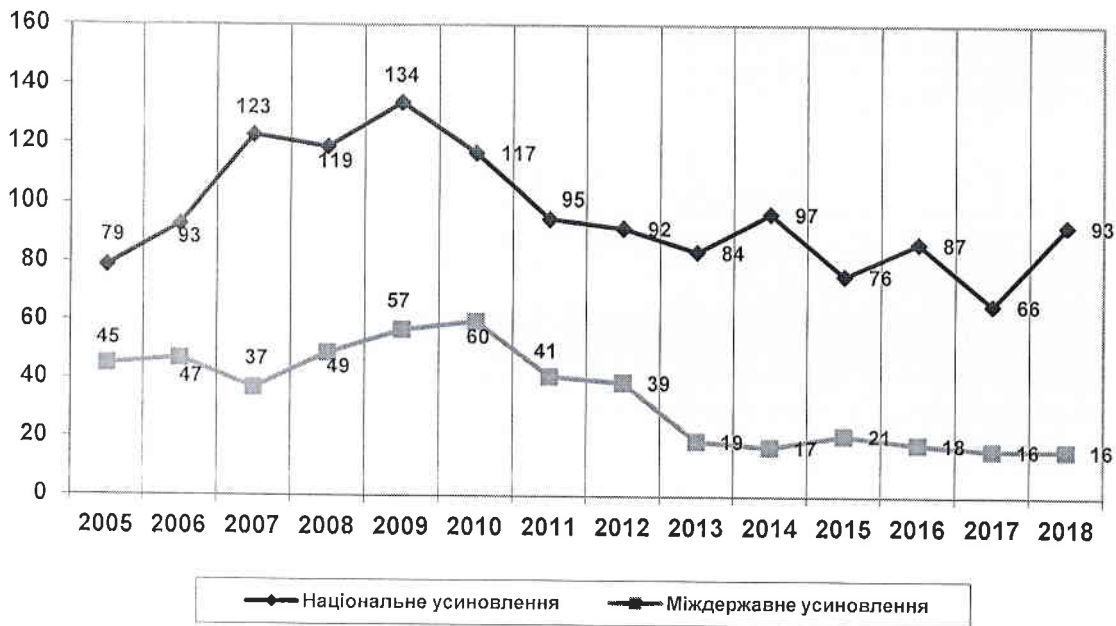
2015 рік – національне – 78%, міждержавне – 22%.

2016 рік – національне – 83%, міждержавне – 17%

2017 рік – національне – 80%, міждержавне – 20%

2018 рік – національне – 86%, міждержавне – 14%

Усиновлення дітей, які перебували на місцевому обліку (в розрізі національного та міждержавного)

За рішеннями районних судів міста Києва усиновлено 80 дітей, з них громадянами України – 69, іноземними громадянами – 11.

В розрізі віку за рішеннями районних судів м. Києва усиновлено :

- національне усиновлення – від 0 до 6 років – 55 дітей;
від 6 до 18 років – 14 дітей;
- іноземне усиновлення - від 0 до 6 років – 3 дітей;
від 6 до 18 років – 8 дітей.

У 2018 році українськими громадянами було усиновлено 5 пар рідних між собою дітей. За це й же період іноземними громадянами було усиновлено 2 пари рідних дітей та 1 групу з 3 рідних дітей.

У 2018 році за рішеннями районних судів міста Києва було усиновлено 2 дітей з особливими потребами (1 - громадянами України та 1- іноземними громадянами). З числа дітей віком до 6 років, які усиновлені іноземними громадянами, 1 – з синдромом Дауна. Українські громадяни у звітному році усиновили 1 дитину з ВІЛ-статусом.

На кінець року на обліку в районних службах у справах дітей перебувало 1521 усиновлених дітей (у 2017 році – 1456). Відповідно до вимог законодавства спеціалістами здійснювався нагляд за умовами їх проживання та виховання. Так, у 2018 році відповідно до складених графіків спеціалісти служб відвідали 784 дитини. Виявлено 2 факти (відносно 5 дітей) порушення прав дітей по яких на даний час вивчається питання доцільності позбавлення усиновлювачів батьківських прав. Відносно 207 дітей усиновлювачами оформлено соціальну допомогу при усиновленні. У 2 випадках виплати припинено по причині розгляду в судах питання скасування усиновлення.

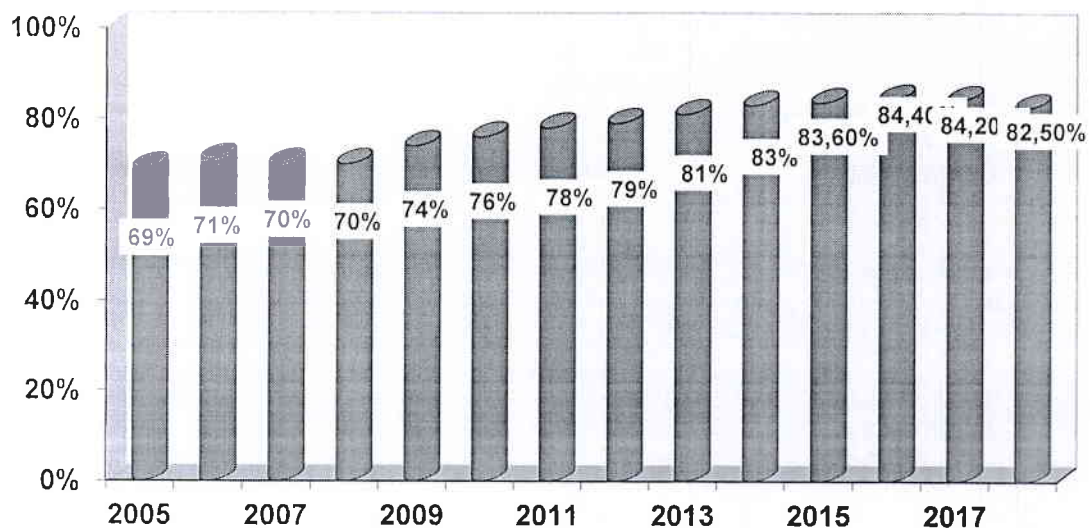
Опіка, піклування

В сім'ях опікунів/піклувальників на кінець 2018 року виховувалося 1953 дітей - сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (2009 рік – 1953, 2010 рік – 1927, 2012 рік - 1945, 2012 рік – 1919, 2013 рік – 1958, 2014 рік – 1977, 2015 рік – 2005, 2016 рік – 2016, 2017 рік - 1985). Діти, які перебувають під опікою/піклуванням становлять 82,5% від загальної чисельності дітей, які перебувають на первинному обліку.

Протягом звітного року органами опіки та піклування прийнято 288 рішень щодо встановлення опіки чи піклування над дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування (у 2017 році - 314 дітей). З числа дітей, які перебували під опікою, протягом року 57 дітей було усиновлено (у 2017 – 40), ще 10 дітей, які виховувалися в сім'ях опікунів, повернуті на виховання батькам (у 2017 -9).

Переважна більшість дітей перебуває під опікою чи піклуванням у сім'ях родичів. Так, з 1633 опікунів/піклувальників – 1433 осіб (88%) перебувають з підопічними в родинних стосунках: повнолітні брат чи сестра – 7%, тітка чи дядько – 16%, баба чи дід – 60%, інші родичі – 4,5%.

Відсоток дітей, які виховуються в сім'ях опікунів/піклувальників

Районними службами у справах дітей здійснюється контроль щодо виконання опікунами/ піклувальниками їх обов'язків. Дані питання виносилися на розгляд комісій з питань захисту прав дитини. За звітний період випадків звільнення опікунів від своїх обов'язків за неналежне виконання не було.

З врахуванням дітей, які виховуються в прийомних сім'ях та дитячих будинках сімейного типу, на кінець звітного року в сімейних формах виховання перебувало 2156 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Це становить 91,1% від загальної чисельності дітей, які перебувають на первинному обліку в місті Києві. В порівнянні з 2017 роком даний показник зменшився на 1,3%.

Влаштування до сімейних форм виховання в розрізі районів:

Райони	Всього дітей на обліку	З них в сімейних формах	% в сімейних формах виховання
Голосіївський	209	201	96,2
Дарницький	273	261	95,6
Деснянський	326	294	90,2
Дніпровський	409	360	88
Оболонський	269	251	93,3
Печерський	63	51	81
Подільський	197	171	86,8
Святошинський	255	236	92,2
Солом'янський	203	191	94,1
Шевченківський	161	140	86,9
м. Київ	2365	2156	91,10%

Поза сімейними формами виховання на кінець звітної року перебувало 210 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (60 % - це діти старше 10 років, 36% з інвалідністю). З них:

- ✓ 26 - навчаються в ПТУ, коледжах, ВУЗах;
- ✓ 47 - перебувають в будинках інвалідів (Мінсоцполітики);
- ✓ 16 - перебувають в закладах освіти (МОН)
- ✓ 45 - перебувають в будинках дитини (МОЗ)
- ✓ 76 - влаштовано до тимчасових форм. З них 19 дітей перебувають в сім'ях родичів та знайомих і на даний час триває процес підготовки документів для встановлення опіки/піклування. Ще 57 дітей влаштовано до центрів соціально-психологічної реабілітації, з яких відносно 3 дітей батьками подано заяви до суду щодо поновлення батьків в батьківських правах, по 3 дітях в суді розглядається питання встановлення батьківства, відносно 9 дітей в суді розглядаються заяви про усиновлення та ще з 3 дітьми відбувається процес встановлення контакту з кандидатами в сімейні форми виховання).

Прийомні сім'ї та дитячі будинки сімейного типу

Функціонування прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу регулюються Положенням про прийомну сім'ю, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2002 року № 565 та Положенням про дитячий будинок сімейного типу, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2002 року № 564.

Однією з умов прийняття рішення про створення прийомної сім'ї та дитячого будинку сімейного типу є підготовка прийомних батьків, батьків-вихователів через проходження тренінгових занять. Основним завданням такої підготовки, яку здійснює Київський міський центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, є активізація

досвіду, набуття навичок у вихованні дітей, якими мають володіти потенційні прийомні батьки та батьки-вихователі.

Протягом 2018 року Київським міським центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді було проведено 10 курсів навчання за тематикою “Підготовка кандидатів у прийомні батьки, батьки-вихователі, опікуни та піклувальники”.

За результатами навчання 168 потенційних кандидатів (особи та подружні пари) в опікуни, піклувальники, 1 сім'я – в ДБСТ та 1 особа в ПС отримали довідки про проходження навчання (курсу підготовки) кандидатів в опікуни, піклувальники, прийомні батьки, батьки – вихователі та рекомендації про включення до Єдиного електронного банку даних про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, і сім'ї потенційних усиновлювачів, опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів.

Київським міським центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді у 2018 році організовано та проведено навчання (25 тренінгів) за програмою підвищення виховного потенціалу прийомних батьків та батьків-вихователів. Навчання відвідало 194 учасника та було проведено 33 заняття для дітей, якими охоплено 121 дитину. Протягом звітнього періоду працювало 2 терапевтичні групи для прийомних батьків, батьків-вихователів, опікунів та усиновителів. Проведено 42 сесії для 158 осіб. Також було проведено курс терапевтичної групи для дітей-сиріт, дітей позбавлених батьківського піклування підліткового віку. Проведено 6 груп для 12 осіб.

В рамках соціального супроводження сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, постійно здійснюється відвідування прийомних сімей та ДБСТ, уважно вивчаються потреби та проблеми дітей, що виховуються в них. Прийомним батькам та батькам-вихователям надаються соціально-педагогічні, психологічні, інформаційні послуги з питань виховання дітей.

З метою популяризації пріоритетних форм сімейного виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, мережею центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді постійно проводяться заходи інформаційно-рекламної кампанії, які спрямовані на підвищення поінформованості та свідомості населення, роз'яснення доцільності й необхідності запровадження сімейного виховання дітей, позбавлених батьківського піклування, на формування небайдужого ставлення суспільства до питань створення прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу.

Службами не допускаються випадки безпідставного роз'єднання братів та сестер при влаштуванні дітей в різні форми сімейного виховання. Кожна ситуація про доцільність роз'єднання братів та сестер розглядається на Комісії з питань захисту прав дитини органом опіки та піклування. При винесенні питання про доцільність роз'єднання службою у справах дітей готується відповідний висновок, в якому зазначаються причини надання та всі вичерпні заходи, які були вжиті для забезпечення спільного проживання братів та сестер.

Випадки порушення прав дітей на спілкування з батьками, які не позбавлені батьківських прав, відсутні.

На кінець 2018 року в місті Києві функціонувало 34 прийомні сім'ї, до яких розміщено 43 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування і 24 дитячих будинки сімейного типу, де виховувалося 178 дітей даної категорії.

Протягом звітнього періоду створено 1 нову прийомну сім'ю. У Шевченківському районі відбулася зміна батьків-вихователів ДБСТ. Закрито 7 прийомних сімей: 2 — по причині закінчення навчання дітей, 1 — у зв'язку з конфліктною ситуацією, яка

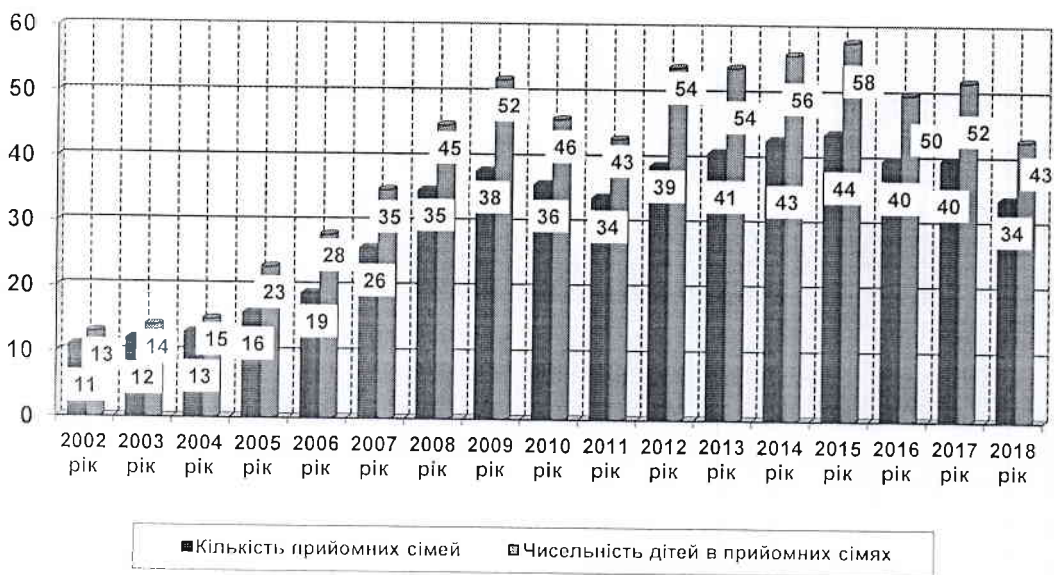
склалася у сім'ї, 2 — переїзд на інше місце проживання; 1 — виїзд прийомної матері на заробітки за кордон; 1 — усиновлення прийомної дитини прийомними батьками.

Загалом до прийомних сімей у 2018 році влаштовано на виховання та спільне проживання 2 дітей, а до ДБСТ — 32 дитини (з них 1 переведена з ПС). Загальна чисельність нововлаштованих дітей до прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу складає 33 дітей (2017 – 37 дітей, 2016 - 33 дітей, 2015 — 37 дітей, 2014 — 41 дитина, 2013 — 40 дітей, 2012 — 25 дітей, 2011 році – 16 дітей).

Кількість прийомних сімей у розрізі районів:

- ✓ Голосіївський район – 0;
- ✓ Дарницький район – 6 сімей, в яких виховується 6 дітей;
- ✓ Деснянський район – 6 сімей, в яких виховується 7 дітей;
- ✓ Дніпровський район – 3 сім'ї, в яких виховується 3 дітей;
- ✓ Оболонський район – 5 сімей, в яких виховується 9 дітей;
- ✓ Подільський район – 4 сімей, в яких виховується 6 дітей;
- ✓ Печерський район – 0;
- ✓ Солом'янський район – 4 сімей, в яких виховується 4 дітей;
- ✓ Святошинський район – 2 сім'ї, в яких виховується 3 дітей;
- ✓ Шевченківський район – 4 сім'ї, в яких виховується 5 дітей.

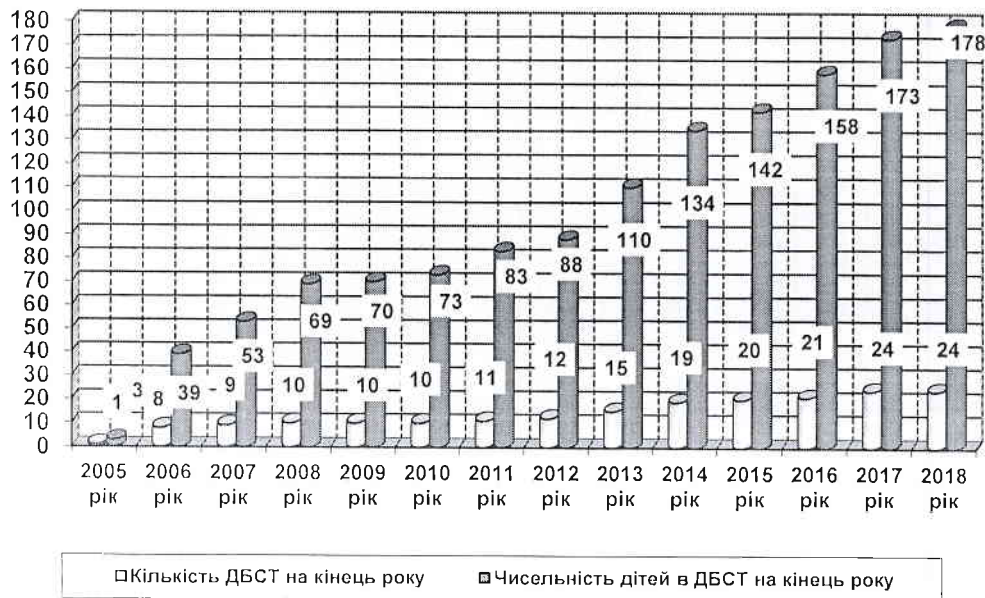
Всього: 34 сімей/43 дітей.

Кількість дитячих будинків сімейного та в них вихованців у розрізі районів:

- ✓ Голосіївський район – 5, в яких 37 дітей;
- ✓ Дарницький район – 3, в яких 27 дітей;
- ✓ Деснянський район – 1, в якому 9 дітей;
- ✓ Дніпровський — 2, в яких 10 дітей;
- ✓ Оболонський район – 1, в якому 7 дітей;
- ✓ Печерський район – 1, в якому 10 дітей;
- ✓ Подільський район – 4, в яких 30 дитина;
- ✓ Святошинський район – 2, в якому 13 дітей;
- ✓ Солом'янський район – 3, в яких 23 дітей;
- ✓ Шевченківський район – 2, в яких 12 дітей.

Всього: 24 ДБСТ/178 дітей.

Упродовж 2018 року з прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу вибуло 38 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також осіб з їх числа. З них по причині:

- ✓ закінчення навчання – 6 дітей;
- ✓ переїзд до іншої місцевості — 4 дітей;
- ✓ досягнення повноліття — 9 дітей;
- ✓ усиновлення іншими громадянами України — 1 дитина;
- ✓ усиновлення прийомними батьками — 1 дитина;
- ✓ вступ до училища, ВНЗ (на повне державне утримання) — 6 дітей;
- ✓ конфліктної ситуації в сім'ї — 6 дітей;
- ✓ передано під опіку іншим особам — 1 дитина;
- ✓ заміна батьків-вихователів ДБСТ — 2 дітей;
- ✓ за станом здоров'я — 1 дитина;
- ✓ повернуто до біологічної сім'ї — 1 дитина.

З числа дітей, які перебувають на первинному обліку, в ПС та ДБСТ на кінець звітного року виховувалося 203 дітей, що становить 8,6 % від загальної чисельності дітей на обліку. На початок року було 197 дітей – 8,3%.

Державні заклади для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування міста Києва

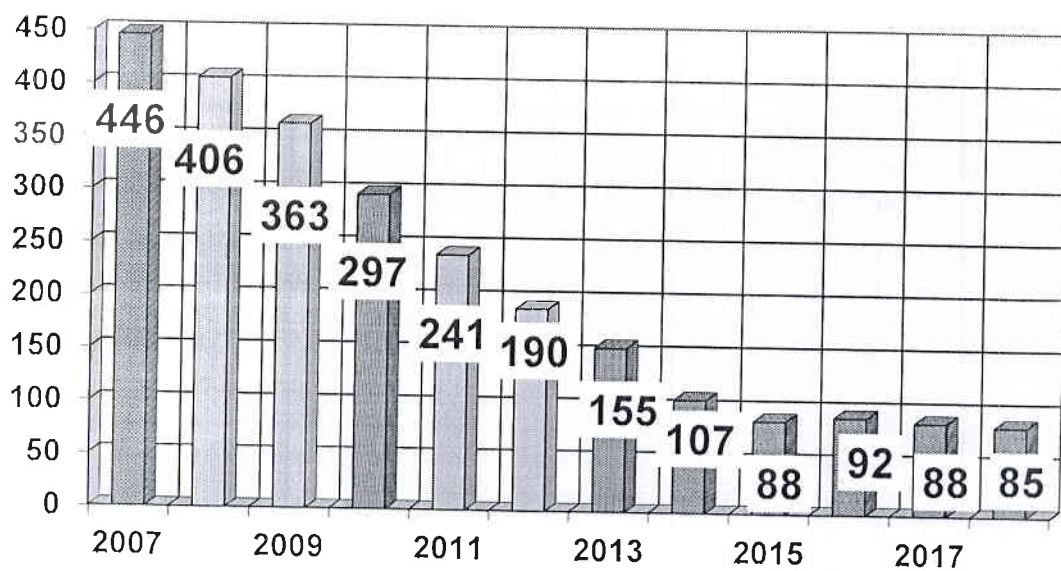
У столиці функціонує 6 державних закладів, де на повному державному утриманні перебувають діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування. З них:

- ✓ 2 заклади системи охорони здоров'я, а саме Київські міські будинки дитини «Берізка» та ім. М.М. Городецького для дітей віком від народження до 4 років;
- ✓ 2 заклади системи освіти для дітей віком від 3 до 18 років (дитячий будинок «Малютко», санаторна школа-інтернат № 21);

✓ 2 заклади системи соціального захисту (Святошинський будинок-інтернат для хлопчиків II профілю та Дарницький будинок-інтернат для дівчаток II профілю) для дітей-інвалідів віком від 4 до 18 років.

Упродовж 2018 року з числа дітей, які перебували на первинному обліку в районних службах у справах дітей міста Києва, з закладів підпорядкування системи МОН до сімейних форм вибуло 3 дітей (усиновлення), з закладів підпорядкування системи Мінсоцполітики - 2 дітей (усиновлення), з закладів підпорядкування системи МОЗ – 83 дітей (1 - повернуто батькам, 43 – усиновлено, 32 – влаштовано під опіку, 7 – в ДБСТ та ПС), з центрів соціально-психологічної реабілітації – 44 дітей (2 - батьки поновилися в батьківських правах, 7 – усиновлено, 25 – під опіку/піклування, 10 – в ПС та ДБСТ).

Чисельність дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які перебувають в державних закладах м. Києва

Упродовж звітного року до державних закладів системи МОН влаштовано 2 дітей, які мають психоневрологічні захворювання та влаштовані до школи-інтернату санаторного типу. До державних закладів системи Мінсоцполітики у 2018 році влаштовано 5 дітей (1 - у зв'язку зі смертю опікуна та 3 – переведено з будинку дитини за станом здоров'я та з врахуванням віку).

Влаштування дітей до державних закладів відбувається лише в разі, якщо були вичерпані на даний час всі можливості щодо влаштування в сімейні форми виховання. Після влаштування служби продовжують роботу з метою забезпечення права дітей на сімейне виховання.

Патронат

Понад три роки в столиці в рамках експерименту «Запровадження кращих практик альтернативного догляду для дітей, які тимчасово залишилися без батьківського піклування» функціонували дві патронатні родини. За цей період 30 дітей, які опинились у складних життєвих обставинах, отримали послуги в сім'ях патронатних вихователів. З них 9 - повернулися до біологічних сімей, 3 – усиновлено,

15 – передано під опіку, 1 дитина влаштована до прийомної сім'ї. Ще 2 дітей продовжують тимчасове перебування під патронатом.

Постановою Кабінету Міністрів України від 16 березня 2017 року №148 затверджено Порядок створення та діяльності сім'ї патронатного вихователя, влаштування, перебування дитини в сім'ї патронатного вихователя та Порядок оплати послуг патронатного вихователя та виплати соціальної допомоги на утримання дитини в сім'ї патронатного вихователя.

У зв'язку із прийняттям вказаного Порядку 2 сім'ї патронатних вихователів в Оболонському та Святошинському районах м. Києва було переведено на фінансування з державного бюджету.

Протягом звітного року послуги з патронату отримали 7 дітей. З них: 2 дітей передані на виховання біологічним батькам, 1 – усиновлена, 1 – влаштована на виховання до дитячого будинку сімейного типу, 1 – переданий за місцем первинного обліку. На сьогодні 2 дітей продовжують отримувати послуги в даних родинах.

З метою популяризації патронату над дитиною інформація стосовно даної послуги розміщується на офіційних веб-сайтах усіх районних в місті Києві державних адміністрацій, на інформаційних дошках районних у місті Києві центрів зайнятості населення, клубів за місцем проживання, районних медичних установ тощо. Спеціалістами районних служб у справах дітей та центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді під час здійснення прийому громадян постійно ведеться інформаційно-роз'яснювальна робота щодо створення патронатних сімей. Разом з тим, у соціальній мережі Facebook на офіційній сторінці Служби у справах дітей та сім'ї Київської міської державної адміністрації розміщено інформаційні повідомлення щодо популяризації патронату над дитиною.

8. Робота Служби у справах дітей з питань соціально-правового захисту дітей

Захист майнових прав дітей

На кінець 2018 року 383 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також осіб з їх числа перебували на позачерговому квартирному обліку. Найбільше таких дітей у Шевченківському районі – 65 осіб.

У 2018 році на пільговий квартирний облік відділами обліку та розподілу житлової площі райдержадміністрацій зараховано 53 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

За звітний період 6 осіб поліпшили свої житлові умови. З них: 5 осіб отримали окреме житло (Деснянський, Подільський, Святошинський, Соломянський та Шевченківський райони) та 1 особа – кімнату в комунальній квартирі без зняття з квартобліку (Деснянський район).

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 15.11.2017 року № 877 «Про затвердження Порядку та умов надання у 2018 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на проектні, будівельно-ремонтні роботи, придбання житла та приміщень для розвитку сімейних та інших форм виховання, наближених до сімейних, та забезпечення житлом дітей-сиріт, осіб з їх числа» (далі – Порядок)

Службою у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) за кошти державної субвенції місцевим бюджетам у 2018 році придбано 12 квартир (загальною площею кожної квартири від 31 м² до 33 м²) для дітей-сиріт та осіб з їх числа. Відповідно до договору сплачено повну вартість квартир, яка становить 8 915,5 тис грн. Враховуючи, що м. Києву у 2018 році було виділено 8 990,4 тис.грн. державної субвенції, використання становить - 99,2%.

З врахуванням зазначених в Порядку умов надання субвенції та інформації, наданої районними в місті Києві державними адміністраціями, Службою у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) сформовано список осіб з числа дітей-сиріт віком до 23 років для передачі 12 квартир.

Крім того, згідно з Програмою економічного і соціального розвитку м. Києва на 2018-2020 роки, затвердженою рішенням Київської міської ради від 21.12.2017 № 1042/4049, Департаменту будівництва та житлового забезпечення у 2018 році виділено з міського бюджету 76,8 млн грн на будівництво (придбання) житла для забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа. В межах виділених коштів Департамент придбав 87 квартир, які передано районним в місті Києві державним адміністраціям для подальшого розподілу в установленому законодавством порядку серед громадян зазначеної пільгової категорії.

Житло надається районними в місті Києві державними адміністраціями в установленому законодавством порядку по мірі прийняття житлових будинків в експлуатацію.

Забезпечення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також осіб з їх числа житлом

Служби у справах дітей постійно контролюють питання захисту житлових та майнових прав дітей, особливо дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. До районних судів м. Києва районними службами у справах дітей протягом звітного року подано 3 позовні заяви про відновлення житлових та майнових прав дітей, а саме: про вселення та усунення перешкод у користуванні житловим приміщенням. На кінець року відносно двох справ позовні вимоги органу опіки та

підклування задоволено, ще одна справа перебуває на розгляді суду. У 2018 році випадків незаконного продажу житла дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського підклування, не виявлено.

Державна соціальна допомога

На кінець звітнього року 1974 дітей, які виховуються в сім'ях опікунів/підклувальників та проживають на території м. Києва, отримували державну соціальну допомогу на дітей, над якими встановлено опіку відповідно до Закону України «Про допомогу сім'ям з дітьми». 116 дітей не отримували зазначений вид державної соціальної допомоги з наступних причин:

- ✓ 28 – рівень інших виплат перевищує два прожиткових мінімуми, передбачені на дитину під опікою;
- ✓ 1 - опікун не звертався до управління соціального захисту населення оскільки має достатнє матеріальне забезпечення;
- ✓ 41 – це новопризначена опіка, опікуни оформлювали документи або документи перебували на розгляді в районних управліннях соціального захисту населення;
- ✓ 40 – опікуни переоформлювали документи, поновлювали довідки;
- ✓ 6 - не отримують допомогу, оскільки не мають правових підстав для нарахування виплат (3 дітей перебувають в реабілітаційному центрі, 2 - за кордоном, 1 – на повному державному утриманні).

Під контролем служб у справах дітей перебувало питання соціально-правового захисту дітей, а також оформлення відповідних документів для призначення і виплати державної соціальної допомоги на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського підклування, які є вихованцями прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу. Для виплат державної соціальної допомоги для дітей та грошового забезпечення для прийомних батьків та батьків-вихователів упродовж 2018 року з державного бюджету фактично використано 12 692 660,00 грн. (2009 рік — 2 603 295 грн.; 2010 рік — 3 216 790,91 грн.; 2011 рік — 3 805 722,57 грн., 2012 рік — 4 572,7 грн, 2013 рік — 5 749 086,92 грн., 2014 рік — 6 582 300,00 грн., 2015 рік — 7 689 966,18 грн., 2016 рік — 8 421 142,02 грн., 2017 рік — 11 265 092,89 грн.) Заборгованості по місту Києву на кінець звітнього року немає.

На виконання програми «Даруємо радість дітям» Службою у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (КМДА) для дітей, які перебувають під опікою/підклуванням, прийомних дітей, дітей-вихованців дитячих будинків сімейного типу, дітей, які опинилися в складних життєвих обставинах, дітей-переселенців та з малозабезпечених родин було організовано заходи:

- ✓ до Дня знань з врученням подарунків (300 дітей);
- ✓ до Дня захисту дітей з врученням подарунків (300 дітей);
- ✓ до новорічних та різдвяних свят (900 дітей отримали солодкі подарунки).

На виконання заходів Міської цільової програми «Діти. Сім'я. Столиця на 2016—2018 роки» у 2018 році додатково надано фінансову допомогу 18 ДБСТ для вирішення матеріально-побутових проблем на загальну суму — 935 445,13 грн. За кошти міського бюджету придбано 7 нових легкових автомобілі, які передані у користування дитячим будинкам сімейного типу.

9. Захист прав дітей-сиріт, переселених із зони тимчасово окупованої території АР Крим та зони проведення антитерористичної операції

Служба у справах дітей та сім'ї у межах своїх повноважень забезпечує захист прав, свобод і законних інтересів дітей, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, переселених із тимчасово окупованої території АР Крим та зони проведення антитерористичної операції шляхом координації діяльності районних служб у справах дітей, організацій та установ усіх форм власності, уповноважених у вирішенні питань соціального захисту дитинства.

Керуючись пунктами 75-77 Порядку провадження органами опіки та піклування діяльності, пов'язаної із захистом прав дитини, затвердженого постановою КМУ від 24.09.2008 №866, у разі виявлення дитини, переміщеної з тимчасово окупованої території або району проведення антитерористичної операції, яка залишилася без батьківського піклування, служба у справах дітей протягом семи робочих днів після її виявлення вживає заходів до встановлення особи дитини, місця її проживання, відомостей про батьків або осіб, які їх замінюють, інших родичів, місця їх проживання (перебування).

Так, при надходженні первинної інформації про внутрішньо переміщену дитину представник районної служби невідкладно перевіряє умови її проживання, законному представнику надає допомогу щодо влаштування дитини до навчального закладу, забезпечення медичного обслуговування, взяття на облік внутрішньо переміщених осіб в управлінні праці та соціального захисту населення за місцем проживання, оформленні соціальних виплат тощо.

За фактичним місцем проживання дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування, переміщеної із зони бойових дій або окупованої території, Служба вносить відомості про таку дитину до книги обліку дітей – сиріт, які прибули з інших територій, та проводить всі необхідні заходи, передбачені чинним законодавством. Крім того, на виконання наказу Міністерства соціальної політики України від 20.01.2014 №27 «Про Порядок ведення службами у справах дітей обліку дітей, які перебувають в складних життєвих обставинах» переміщені діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування в районних службах у справах дітей за місцем проживання поставлені на облік дітей, які перебувають в складних життєвих обставинах.

У разі прибуття дитини без законного представника та неможливості повернення її на виховання в сім'ю служба у справах дітей забезпечує підготовку документів для надання їй статусу дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування.

На початок року в столиці проживало внутрішньо переміщених 27 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. За звітний період прибуло ще 5 дітей. Із них: на кінець року 2 дітей повернулась до попереднього місця свого проживання або переїхали в інші регіони, 5 – втратили статус по причині досягнення повноліття, 25 - продовжують мешкати в місті Києві. Всі діти виховуються сімейних формах.

Діти, які перебувають в сімейних формах, разом із своїми законними представниками проживають у родичів або орендованому житлі. Працівниками служб перевірено житлово-побутові умови родин переселенців та встановлено, що вони задовільні. Діти перебувають під наглядом лікарів за місцем свого проживання та навчаються в закладах освіти різного рівня відповідно до віку. В районних

управліннях соціального захисту опікунами та прийомними батьками оформлені виплати державної соціальної допомоги на дітей, родини поставлені на облік осіб, що перемістилися з тимчасово окупованої території або району проведення антитерористичної операції.

Районні служби у справах дітей здійснюють нагляд щодо стану утримання, навчання та виховання дітей даної категорії на основі інформації, що подається центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, навчальним закладом, дільничним лікарем-педіатром тощо.

Порядком оформлення і видачі довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, затвердженого постановою КМУ від 01.10.2014 №509 «Про облік внутрішньо переміщених осіб» передбачено, що на отримання довідки мають право також студенти, учні професійно-технічних навчальних закладів, які перемістилися з тимчасово окупованої території України, населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, та населених пунктів, що розташовані на лінії зіткнення. Районні служби у справах дітей у разі звернення зазначеної вище категорії дітей направляли клопотання до управління праці та соціального захисту населення за місцем проживання дитини щодо надання їй довідки про взяття на облік внутрішньо переміщених осіб.

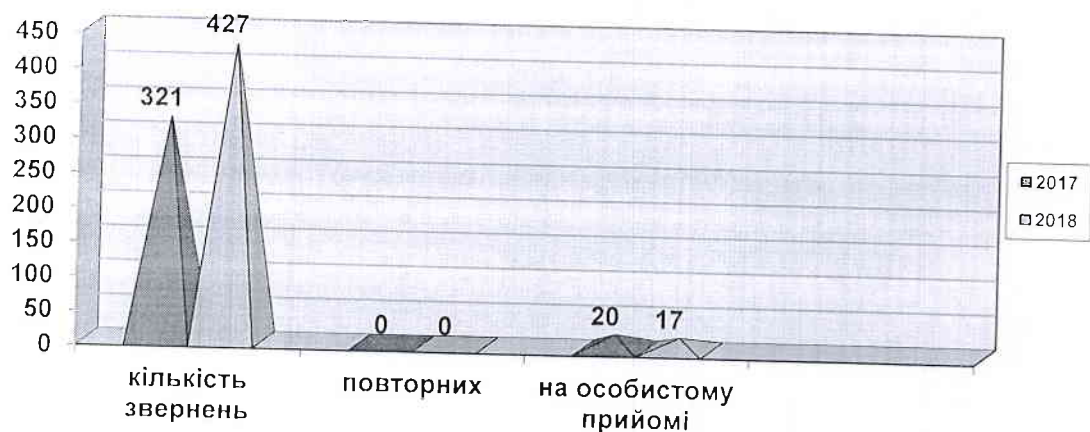
З метою сприяння соціальної адаптації, покращення психоемоційного стану впродовж року діти з числа внутрішньо переміщених осіб долучались до відпочинкових програм, ігорток в пришкольніх таборах, різноманітних екскурсій, походів в театри, планетарій, зоопарк, кінотеатр, цирк тощо.

10. Робота із зверненнями громадян

Службою у справах дітей та сім'ї проводиться постійна робота по всебічному, об'єктивному розгляду звернень громадян, які надходять до Служби.

Станом на 31.12.2018 року до Служби у справах дітей та сім'ї надійшло 427 звернень громадян, 26 звернень від громадян надійшли електронною поштою та 17 громадян звернулися безпосередньо на особистому прийомі.

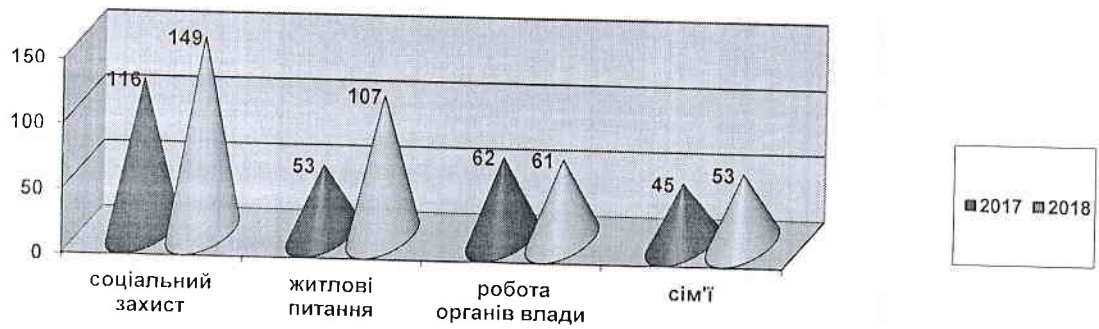
Аналіз чисельності звернень громадян у порівнянні 2017 та 2018 років

За характером основних питань, що порушували громадяни у заявах до Служби протягом звітного періоду, чільне місце займають питання соціального захисту дітей –

149 звернень, житлової політики – 107, діяльність місцевих органів виконавчої влади – 61 та питання сім'ї – 53 звернень.

Характер основних звернень громадян у порівнянні 2017 та 2018 років

Всі звернення громадян, які надходили до Служби у справах дітей та сім'ї були вчасно розглянуті, громадянам у встановлений законодавством термін, надано обґрунтовані та повні відповіді. Також проводились особисті зустрічі з заявниками, за результатами яких вживались відповідні заходи по захисту законних прав дітей. Станом на кінець 2018 року на розгляді перебувало 10 звернень громадян.

На виконання Указу Президента України від 07.02.08 № 109/2008 "Про першочергові заходи щодо забезпечення реалізації та гарантування конституційного права на звернення до органів державної влади та органів місцевого самоврядування" в Службі за 2018 рік:

- ✓ здійснено аналіз причин неодноразових звернень громадян;
- ✓ відповідальним спеціалістом було надано своєчасне подання щоквартальних аналітично-статистичних звітів про стан організації роботи із зверненнями громадян і вжиті заходи, відповідно до вимог Указу Президента України;
- ✓ відповідальним спеціалістом було надано своєчасне подання щомісячних звітів про проведення особистого, виїзного прийому громадян та прямих («гарячих») телефонних ліній начальником Служби;
- ✓ організовано та проведено шість нарад з відповідальними працівниками щодо організації роботи із зверненнями громадян відповідно до вимог чинного законодавства;
- ✓ начальниками відділів Служби прозвітовано щодо організації роботи зі зверненнями громадян у відділах згідно затвердженим графіком;
- ✓ відповідальним спеціалістом проведені перевірки організації роботи із зверненнями громадян у відділах Служби відповідно до затвердженого графіку;
- ✓ здійснювався постійний контроль за своєчасним та якісним розглядом звернень громадян (щотижнево надавалися попередження та нагадування відповідальним виконавцям, надавалась методична допомога при підготовці відповідей на звернення громадян);
- ✓ проводилася постійна робота над підвищенням рівня ефективності роботи із зверненнями громадян та професійної кваліфікації працівників, відповідальних за роботу із зверненнями громадян.

Як приклад позитивного вирішення питань, порушених у зверненнях, що надійшли до Служби у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) можна навести звернення громадянки

Борис Ялини Кіндратіївни від 11 липня 2018 року № ОП/Б-10978, щодо надання допомоги у придбанні футбольного м'яча, її підопічній дитині-сироті.

На особистому контролі начальника Служби перебуває питання розгляду звернень та забезпечення проведення першочергового особистого прийому жінок, яким присвоєно почесне звання України «Мати-героїня», інвалідів Великої Вітчизняної війни, Героїв Соціалістичної Праці, Героїв Радянського Союзу, Героїв України. Протягом звітного періоду 2018 року до Служби надійшло 2 звернення від «Матері-героїні», яке було вчасно розглянуто та надано відповідь.

Станом на 30.12.2018 року начальником Служби на особистому прийомі було прийнято 17 громадян, яким було надано консультації та роз'яснення. Також під час опрацювання звернень громадян працівниками Служби було прийнято ще 149 осіб.

В приміщенні Служби оформлено стенд, що містить роз'яснювально-інформаційний матеріал для відвідувачів, обладнане місце для написання заяв.

11. Контроль за діяльністю районних Служб у справах дітей, спеціальних установ для дітей, з питань соціально-правового захисту дітей

На виконання Законів України «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей», «Про охорону дитинства», «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» Відділом було здійснено ряд перевірок з питань соціально-правового захисту дітей – сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а саме:

Січень

Ведення районними службами у справах дітей обліку дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (первинний облік, місцевий облік дітей, які можуть бути усиновлені, та дітей, які переміщені з зони АТО та АР Крим).

Лютий

Повторна перевірка роботи Деснянської служби у справах дітей в частині ведення місцевого обліку дітей, які можуть бути усиновлені, обліку усиновлених дітей, здійснення нагляду за умовами утримання та виховання усиновлених дітей та цільовим використанням допомоги при усиновленні (за результатами перевірки 2017 року).

Березень

Моніторинг роботи районних служб у справах дітей щодо виконання п.8 постанови КМУ від 24.09.2008 року «Питання діяльності органів опіки та піклування пов'язаної із захистом прав дитини» (відібрання без позбавлення батьківських прав)

Травень - Червень

Перевірка роботи служб у справах дітей щодо захисту житлових та майнових прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (Дніпровський, Святошинський, Дарницький, Деснянський, Солом'янський райони)

Вересень

Стан утримання та виховання, а також правовий захист дітей, залишених без батьківського піклування, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які перебувають закладах на повному державному утриманні.

Жовтень

Перевірка роботи служб у справах дітей в частині ведення місцевого обліку дітей, які можуть бути усиновлені обліку усиновлених дітей, здійснення нагляду за умовами утримання та виховання усиновлених дітей та цільовим використанням допомоги при усиновленні. (Голосіївський, Оболонський, Печерський, Солом'янський, Шевченківський райони)

Листопад

Моніторинг роботи районних служб у справах дітей щодо виконання п.27 постанови КМУ від 24.09.2008 року «Питання діяльності органів опіки та піклування пов'язаної із захистом прав дитини» (в частині порядку повернення дитини на виховання батькам, які повернулися з місць позбавлення волі)

Щоквартально

Моніторинг ЄІАС «Діти» щодо якісного заповнення електронних обліково-статистичних карток дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Відповідність звітності на паперових носіях.

их батьківського піклування, та відповідність звітності на паперових носіях.

12. Висвітлення роботи Служби в засобах масової інформації

З метою пропагування серед громадськості та в ЗМІ питання влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, до сімейних форм виховання, Службою у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) підписано договори про співпрацю з БО «Благодійний Фонд «Зміни Одне Життя – Україна. Згідно з договором відеоінформація та текстовий матеріал щодо соціальної історії дітей, які потребують влаштування в сімейні форми виховання, розміщується на порталі «www.changeonelife.ua». З метою підготовки відеороликів та розміщення їх на сайті постійно проводиться відео зйомка дітей, які набули статусу. Районними службами у справах дітей та районними центрами соціальних служб постійно проводиться робота по популяризації серед громади району сімейних форм виховання для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Дана робота проводиться у вигляді розповсюдження інформаційних матеріалів, буклетів, листівок, розміщення інформації на офіційних веб-сайтах та безпосередньої роботи з сім'ями.

Разом з тим, упродовж 2018 року в телепрограмах «Стосується кожного» (телеканал «Інтер»), «Говорить Україна» (телеканал «Україна»), «Один за всіх» (телеканал СТБ), телекомпанія «Київ», творчого – виробниче об'єднання радіопрограм (радіостанція «Голос Києва») обговорювались питання державної політики в сфері захисту прав дитини. Представники Служби неодноразово приймали участь у зазначених програмах.

Разом з тим, інформація щодо популяризації патронату розміщувалась у соціальній мережі Facebook на офіційній сторінці Служби у справах дітей та сім'ї міста Києва. У 2018 році висвітлювалася інформація щодо популяризації сімейних форм виховання в програмі «Зігріте серце» (радіо «Культура» на «UA: Суспільне»).

13. Сімейна політика

13.1. Робота по запобіганню та протидії домашньому насильству

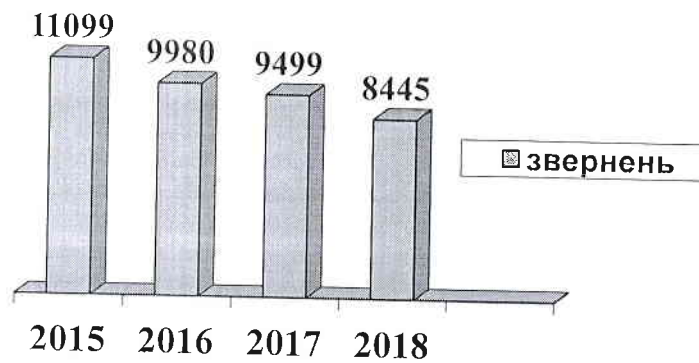
Забезпечення конституційного права людини на життя і здоров'я, на вільний особистий розвиток безпосередньо пов'язане із протидією насильницьким вчинкам і, зокрема, домашньому насильству.

В Україні, на національному рівні, прийнято ряд законодавчих та нормативно-правових актів, які регламентують діяльність суб'єктів з питань запобігання та протидії домашньому насильству, основні з них: Закон України від 07.12.2017 № 2229-VIII «Про запобігання та протидію домашньому насильству», Постанови Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 № 658 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі»; від 22.08.2018 № 655 «Про затвердження Типового положення про притулок для осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі»; від 22.08.2018 № 654 «Про затвердження Типового положення про мобільну бригаду соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі».

До роботи із запобігання та протидії домашньому насильству в місті Києві задіяні Служба у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), районні служби у справах дітей та сім'ї, районні управління (відділи) у справах сім'ї, молоді та спорту, мережа центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, Київський міський центр сім'ї «Родинний дім», Київський міський центр роботи з жінками, 6 районних центрів сім'ї та жінок, Головне управління Національної поліції України в м. Києві, а також громадські організації.

За даними структурних підрозділів, відповідальних за реалізацію державної політики із запобігання та протидії домашньому насильству та Головного управління Національної поліції України в м. Києві надійшло: **8445** звернень з питань вчинення домашнього насильства, з них: **5764** від жінок, **2631** від чоловіків та **50** від дітей, що на **11,1 %** менше, ніж за аналогічний період 2017 року (**9499** звернень) та на **15,5 %** менше за період 2016 року (**9980** звернень)

*Кількість звернень з питань домашнього насильства, що надійшли
впродовж 2015-2018 років (у порівнянні)*

Аналізуючи лише статистичні показники, прослідковується тенденція до зменшення кількості повідомлень про вчинення домашнього насильства. При цьому, проблема залишається достатньо гострою і випадків насильства не меншає, оскільки ці правопорушення відрізняються високим рівнем латентності (тобто прихованості). Значна частина їх вчиняється відкрито, проте з багатьох причин не ідентифікується, а тому не реєструється відповідними органами. Внаслідок чого потерпілі залишаються без захисту, а кривдники – без покарання.

Насьогодні, проблемними питаннями залишаються: фіксація звернень вчинення домашнього насильства правоохоронними органами по лінії «102», як виїзди на сімейно-побутові конфлікти; низький рівень обізнаності потерпілих від домашнього насильства про органи, установи та заклади, які надають допомогу та послуги; відсутність ефективного покарання злочинців та кримінальна відповідальність за вчинення насильства, недостатньо ефективна робота по ранньому виявленню сімей, які перебувають у кризовому стані.

Співвідношення кількості звернень щодо вчинення домашнього насильства, які надійшли протягом 2015-2018 років за ознакою статі.

Дільничними інспекторами за вчинення домашнього насильства складено **6516** адміністративних протоколів за статтею 173-2 Кодексу України про адміністративні

правопорушення. Судами Деснянського, Солом'янського та Голосіївського районів міста Києва винесено 5 обмежувальних приписів.

На профілактичному обліку з приводу вчинення домашнього насильства перебуває 2642 особи, з якими проводиться профілактична робота.

У місті Києві функціонує мережа комунальних закладів, що надають комплекс соціальних послуг особам, які зазнали домашнього насильства, в тому числі з тимчасовим проживанням, у 2018 році в закладах перебувало:

✓ Притулок для тимчасового перебування жінок Київського міського центру роботи з жінками: **16** жінок та **3** дітей;

✓ Київський міський центр соціально-психологічної допомоги: **24** сім'ї, в якій виховується **36** дітей;

✓ Притулок для тимчасового перебування жінок, що зазнали насильства в сім'ї при Центрі у справах сім'ї та жінок Деснянського району міста Києва: **8** жінок та **10** дітей.

✓ Соціальна квартира для вагітних та матерів з дітьми раннього віку в складних життєвих обставинах: **18** жінок та **17** дітей

Впродовж звітнього періоду заходи щодо протидії насильству реалізовувались відповідно до міської цільової програми «Діти. Сім'я. Столиця на 2016-2018 роки», затвердженої рішенням Київської міської ради від 11.02.2016 № 90/90.

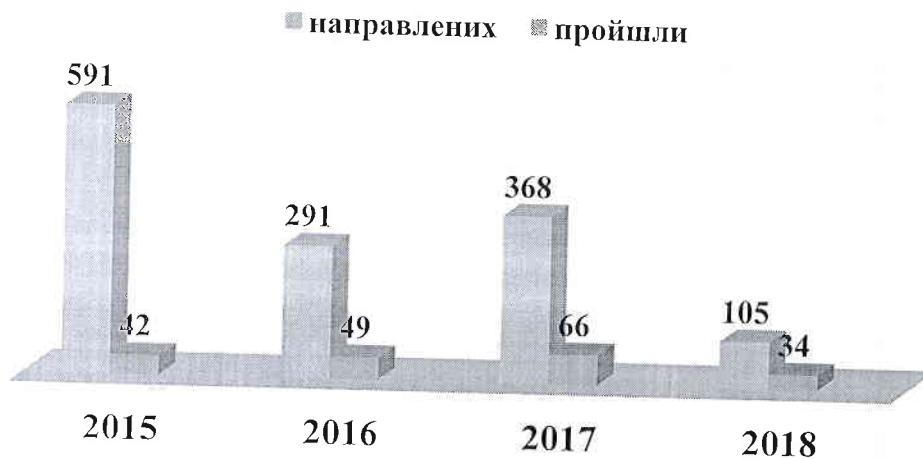
Значна увага була приділена питанню надання психологічної допомоги постраждалим від домашнього насильства, стан яких обтяжений посттравматичним стресовим розладом. В рамках реалізації міської програми «Медико-соціальна реабілітація постраждалих від насильства в сім'ї», **217** особам, які звернулись за допомогою, відповідно до потреб і проведеної психодіагностики були забезпечені довготривалими комплексними медико-соціальними послугами.

Зазвичай насильство є комплексним, **63%** клієнтів зазнали щонайменше три види насилля (психологічне, економічне та фізичне,).

До проведення корекційної роботи з особами, які вчинили домашнє насильство в місті Києві були залучені психологи Київського міського центру сім'ї «Родинний дім», 6 районних центрів у справах сім'ї та жінок та 4 залучених спеціалістів-психологів за міською програмою «Проведення корекційної роботи з особами, які вчинили насильство в сім'ї» відповідно до п. 9.2. Міської цільової програми «Діти. Сім'я. Столиця на 2016-2018 роки». До психологів, які залучені до виконання заходів програми звернулось за допомогою **252** особи (кривдники та постраждалі від домашнього насильства).

За звітній період на проходження програми для кривдників направлено **105** осіб, пройшли повний курс програми – **34** особи (**17** осіб пройшли програму без направлення та рішення суду). Це значно менше ніж у попередні періоди 2015-2017 років.

Порівняльна кількість направлених на корекційні програми та кількість осіб, які пройшли програми для кривдників за 2015-2018 років

Також, слід зазначити, що значне зменшення (на 71 %) кількості осіб, направлених на проходження програм для кривдників у 2018 році у порівнянні з аналогічним періодом 2017 року пов'язано, насамперед, зі змінами у законодавстві та з невиконанням судами загальної юрисдикції м. Києва п. 6 статті 28 розділу V Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», якою передбачено, що кривдника на проходження такої програми може бути направлено виключно за рішенням суду.

При розгляді справ та прийнятті рішень щодо вчинення домашнього насильства, судді обмежуються лише накладанням адміністративного штрафу. Це, в свою чергу, не дає змоги застосовувати комплексний підхід до вирішення проблеми насильства, який полягає в проведенні психологічної корекції та формування у кривдника нової, неагресивної моделі поведінки у приватних стосунках, відповідального ставлення до своїх вчинків та їх наслідків, у тому числі до виховання дітей, а також на викорінення дискримінаційних уявлень про соціальні ролі та обов'язки жінок і чоловіків.

Робота з особами, які вчиняють домашнє насильство є невід'ємною складовою механізму протидії цьому явищу. Впродовж звітнього періоду відділом сімейної політики Служби у справах дітей та сім'ї спільно з суб'єктами, на які покладено здійснення заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству здійснювались наступні заходи за даним напрямом:

- ✓ Ініційовано та проведено **18** міжвідомчих зустрічей з питань взаємодії суб'єктів, які здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі;
- ✓ 22 травня 2018 року за ініціативи Служби у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) у співпраці з громадською організацією «Ла Страда-Україна» проведено семінар-тренінг на тему: «Попередження домашнього насильства. Ключові новели та виклики»;
- ✓ На виконання Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі» протягом жовтня – листопада

2018 року в 10 районних в місті Києві державних адміністраціях проведено навчальні семінари для спеціалістів, які задіяні до виконання заходів з запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі. Заходами охоплено понад 160 осіб.

✓ В рамках виконання плану заходів щорічної Всеукраїнської акції «16 днів проти насильства» проведено понад 220 соціально-профілактичних та інформаційних заходів;

✓ В рамках реалізації міської програми «Проведення семінарів для заступників директорів шкіл з виховної роботи, психологів ЗНЗ, дільничних інспекторів поліції, спеціалістів, які задіяні до виконання заходів з попередження насильства в сім'ї», проведено 40 навчальні семінари, якими охоплено понад 760 осіб.

13.2. Робота щодо протидії торгівлі людьми

На сьогодні проблема боротьби з торгівлею людьми, як одного з найбільш негативних явищ сучасного суспільства, є надзвичайно актуальною. Торгівля людьми - другий за прибутковістю вид злочинної діяльності, а втягнення людей у торгівлю людьми з метою трудової експлуатації – найбільш поширений метод.

Закон України «Про протидію торгівлі людьми» визначає організаційно-правові засади протидії торгівлі людьми, гарантуючи гендерну рівність, основні напрями державної політики та засади міжнародного співробітництва у цій сфері, повноваження органів виконавчої влади, порядок встановлення статусу осіб, які постраждали від торгівлі людьми та порядок надання допомоги таким особам.

Враховуючи завдання Національного плану дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2020 року, забезпечення узгодженої міжгалузевої співпраці щодо реалізації державної політики з питань запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі, гендерної рівності та протидії торгівлі людьми, виконавчим органом Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) затверджено розпорядження від 01.09.2016 року № 795 «Про утворення Київської міської координаційної ради з питань запобігання насильству в сім'ї, гендерної рівності та протидії торгівлі людьми» (в редакції розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 26.02.2018 № 318 «Про внесення змін до складу Київської міської координаційної ради з питань запобігання насильству в сім'ї, гендерної рівності та протидії торгівлі людьми»).

Впродовж 2018 року проведено 3 засідання (29.03.2018, 20.06.2018, 20.11.2018). Головними питаннями до розгляду було визначено: посилення міжвідомчого реагування у сфері протидії домашньому насильству та торгівлі людьми, надання соціальної допомоги особам, які постраждали від торгівлі людьми; реформування служб у справах дітей районних в місті Києві державних адміністрацій шляхом введення в їх структуру відділів сімейної політики та передачі повноважень від управлінь/відділів у справах сім'ї, молоді та спорту, в частині реалізації заходів державної сімейної політики, запобігання та протидії домашньому насильству, торгівлі людьми.

За результатами засідань Координаційної ради були напрацьовані рішення, які рекомендовані до виконання.

Впродовж 2018 року значна увага приділялась заходам, спрямованим на підвищення рівня обізнаності населення щодо сучасних проявів рабства, способів, що використовуються торговцями людьми, а також надання дієвої допомоги постраждалим особам. Враховуючи зростаючі темпи та поширення цього небезпечного явища, Служба у справах дітей та сім'ї проводила низку заходів з протидії торгівлі людьми у тісній співпраці з громадськими, благодійними та міжнародними організаціями: МОМ, ОБСЕ, «Кампанія А21», «Фундація «Гармонізоване суспільство», «Благодійний фонд "Карітас-Київ" та іншими.

Завдяки такій співпраці, в рамках проведення Національної інформаційної кампанії з питань протидії торгівлі людьми впродовж року постійно проводились просвітницькі заходи серед учнівської та студентської молоді столиці, якими було охоплено понад **24000** учнів загальноосвітніх навчальних закладів, закладів професійно-технічної освіти, студентів Національного педагогічного університету ім. Н.П. Драгоманова, Національного авіаційного університету та Київського національного університету ім. Т.Г. Шевченка.

30 липня 2018 року до Всесвітнього дня боротьби з торгівлею, за підтримки Міністерства соціальної політики України, було організовано та проведено соціально-інформаційну акцію **«#ПротиДійТоргівліЛюдьми»**. Заходи було проведено як на міському, так і районних рівнях, відповідно до загально визначеної концепції.

Під час акції, інформаційно-консультативною роботою було охоплено понад **5000** осіб, розповсюджено близько **12000** екземплярів рекламно-інформаційної продукції. До висвітлення заходів акції активно долучилися **23** національні та муніципальні засоби масової інформації.

20 жовтня 2018 з нагоди відзначення Європейського дня боротьби з торгівлею людьми, що проходила у 50 країнах світу, представництвом в Україні міжнародної громадської організації Кампанія А21 за підтримки Міністерства соціальної політики України та Київської міської влади, відбулася акція **WalkForFreedom** (Хода за Свободу). До заходу було залучено понад **200** мешканців міста Києва, які виявили бажання висловити свою громадську позицію щодо скасування рабства та боротьби з торгівлею людьми. Під час акції було розповсюджено понад **5000** інформаційно-просвітницьких матеріалів з протидії торгівлі людьми.

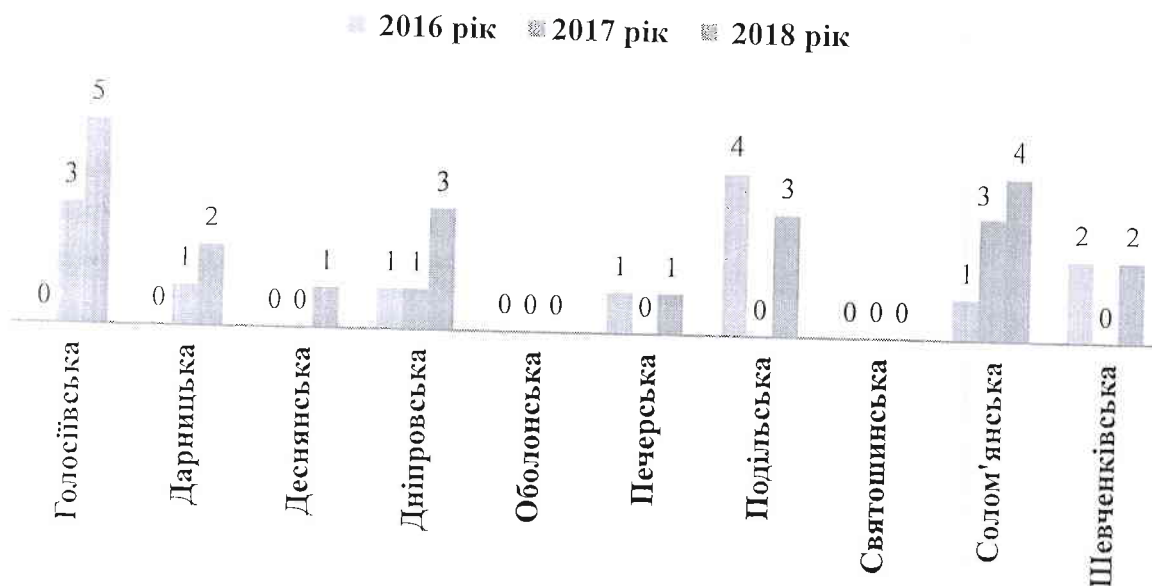
З метою підвищення рівня компетенції фахівців, професійна діяльність яких пов'язана з роботою у сфері протидії торгівлі людьми, впродовж звітнього періоду Службою у справах дітей та сім'ї м. Києва проведено **20** навчальних заходів (тренінги, семінари, круглі столи) для фахівців районних у місті Києві державних адміністрацій, якими охоплено **234** особи та **10** міжвідомчих робочих зустрічей в рамках виконання Національного механізму взаємодії суб'єктів, які здійснюють заходи в сфері протидії торгівлі людьми для представників державного та громадського секторів, Управління по боротьбі зі злочинами, пов'язаними з торгівлею людьми.

Окрім того, на базі Київського міського центру перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ та організацій проведено сертифіковане навчання з питань протидії торгівлі людьми для державних службовців структурних підрозділів районного рівня та фахівців із соціальної роботи мережі Центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

Проведення широкої інформаційно-просвітницької роботи у територіальній громаді м. Києва, співпраця з державними та неурядовими громадськими і

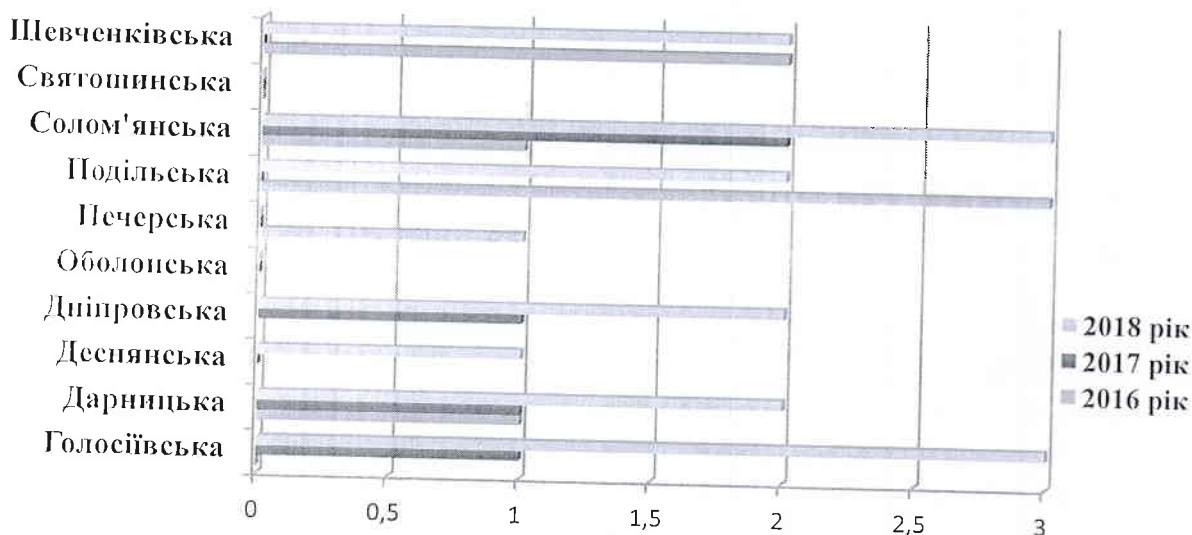
міжнародними організаціями, які здійснюють заходи з реалізації державної політики у сфері запобігання та протидії торгівлі людьми, сприяло зростанню виявлення осіб, які ймовірно постраждали від торгівлі людьми.

Співвідношення кількості звернень щодо встановлення статусу особи, постраждалої від торгівлі людьми за 2015-2018 роки

В продовж 2018 року до Голосіївської, Дарницької, Деснянської, Дніпровської, Солом'янської, Печерської, Подільської, Шевченківської районних в місті Києві державних адміністрацій надійшло **21** звернення щодо встановлення статусу особи, постраждалої від торгівлі людьми, що на **163 %** більше у порівнянні з аналогічним періодом 2017 року (**8** звернень).

Співвідношення кількості встановлених статусів особи, постраждалої від торгівлі людьми за 2015-2018 роки

Відповідно до звернень, що надійшли до районних в місті Києві державних адміністрацій у 2018 році встановлено **15** статусів особи, яка постраждала від торгівлі

людьми, що на **180%** більше у порівнянні з аналогічним періодом 2017 року. **4** особи отримали відмову у встановленні статусу, **2** заяви знаходяться в процесі розгляду.

При цьому, відповідальними посадовцями проведено співбесіди з особами, які вважають себе постраждалими, заповнено опитувальні листи, надані роз'яснення щодо переліку соціальних послуг, на які постраждалі особи мають право, сформовані та подані пакети документів до Мінсоцполітики для встановлення статусу.

Фахівцями мережі центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді м. Києва було здійснено **6** оцінок потреб осіб, які постраждали від торгівлі людьми, відповідно до яких було розроблено та здійснено реабілітаційні плани.

10 листопада 2018 року Національною поліцією викрито канал торгівлі людьми в Одеській області та звільнено **92** особи, яких незаконно утримували, залучаючи до примусової праці. За результатами оперативних заходів, відкрито кримінальне впровадження за ознаками вчинення злочину, передбаченого статтею 149 Кримінального кодексу України. Для проведення слідчих дій даних осіб було перевезено до м. Києва.

Службою у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) у співпраці з Управлінням боротьби зі злочинами, пов'язаними з торгівлею людьми ГУ НП України в м. Києві та партнерськими громадськими організаціями проведено роботу щодо розміщення, харчування, медичного обстеження та надання допомоги постраждалим особам. Всім особам надано інформацію про порядок встановлення статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми та можливість отримання допомоги.

13.3. Реалізація сімейної політики та підтримка сім'ї

У нинішньому динамічному світі питання сім'ї, популяризації сімейних цінностей, орієнтація на сімейний спосіб життя та відповідальне батьківство набуває ще більшого значення.

Сьогодні інститут сім'ї переживає суттєві складнощі: руйнуються сімейні відносини, підвищується ризик розлучень, знижуються виховні функції сім'ї, не підтримуються сімейні традиції, діти вимушені зростати в неповних сім'ях з усіма негативними наслідками цього явища, загострюється проблема вчинення домашнього насильства.

Серед причин виникнення цих явищ – низький рівень культури внутрішньо-сімейних відносин, невідповідність молоді до сімейного життя, соціально-економічна незахищеність молодих сімей, безладні статеві стосунки, які негативно впливають на репродуктивне здоров'я молоді та інші.

Майбутнє інституту сім'ї значною мірою залежить від молоді. Вона визначатиме його з огляду на сформовані уявлення, погляди та переконання. Це актуалізує питання її підготовки до вступу у шлюб, як невід'ємної складової системи виховання підростаючого покоління та гаранту послаблення негативних соціальних тенденцій.

Саме тому, підготовка молоді до подружнього життя є однією з актуальних проблем сьогодення, адже від готовності молодих людей, які планують створити сім'ю, їхніх здібностей до саморозвитку та самовдосконалення залежать успішність шлюбу і стабільність сім'ї.

На виконання п. 8.1 Міської цільової програми «Діти. Сім'я. Столиця на 2016-2018 роки», затвердженої рішенням Київської міської ради від 11.02.2016 № 90/90, в редакції рішення Київської міської ради від 21.12.2017 № 1054/4061 та відповідно до укладеного договору про взаємовигідне співробітництво між Службою у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) та Управлінням професійної освіти Департаменту освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), впродовж березня – листопада 2018 року тренінгові заняття з підготовки до подружнього життя проводилися серед учнівської молоді системи професійно-технічних навчальних закладів столиці.

За підсумками навчального процесу було проведено **60** початкових тренінгів, якими охоплено **1321** особа.

Вищезазначене навчання проводилося з урахуванням особливостей молодіжної аудиторії та сучасних тенденцій розвитку сімейної політики. Все це сприяло підвищенню усвідомленості молодих людей до відповідального кроку в їх житті – створенню сім'ї.

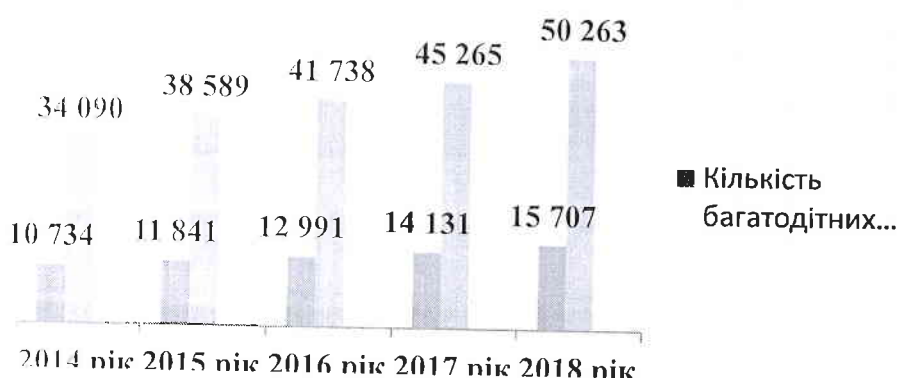

14. Робота з багатодітними сім'ями

Законом України «Про охорону дитинства» визначено поняття «багатодітна сім'я» та «дитина багатодітної сім'ї».

Станом на 01.01.2019 в місті Києві нараховувалося **15 707** багатодітних сім'я, в яких виховувалося **50 263** дітей.

Щороку в столиці спостерігається тенденція щодо збільшення кількості багатодітних сімей. У 2018 році цей показник збільшився на **11,1%** та, відповідно на **12,4%** збільшилась кількість дітей, які в них виховуються у порівнянні з аналогічним періодом 2017 року.

Згідно з нормативно-правовими актами України районні структурні підрозділи у справах сім'ї, молоді та спорту забезпечують підтвердження статусу багатодітної родини шляхом видачі відповідного посвідчення, з урахуванням якого багатодітні сім'ї отримують пільги, передбачені чинним законодавством України.

На виконання п. 2.1. постанови Кабінету Міністрів України від 11 травня 2016 року № 337 «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 2 березня 2010 р. № 209 і від 23 грудня 2015 р. № 1099» та відповідно до Рішенням Київської міської ради від 21.12.2017 № 1043/4050 «Про бюджет міста Києва на 2018 рік» Службою у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) в грудні 2018 року було надруковано **2 661** бланків «Посвідчення батьків багатодітної сім'ї» та **7 117** бланків «Посвідчення дитини з багатодітної сім'ї» за рахунок коштів бюджету містка Києва.

Бланки вищезазначених посвідчень були розподілені між відповідними структурними підрозділами районних в місті Києві державних адміністрацій.

Протягом 2016 – 2018 рр. видано **7 004** посвідчень батьків багатодітної сім'ї та **13 372** посвідчень дитини з багатодітної родини, що на сьогоднішній день забезпечує потребу багатодітних сімей столиці.

Також, на сьогоднішній день Київська міська влада не залишається осторонь потреб неповних сімей, в яких дітей виховує лише один з батьків.

Для таких сімей однією з пріоритетних, слід зазначити проблеми економічного (матеріального) характеру. Сукупний бюджет неповних сімей з малолітніми/неповнолітніми дітьми складається з індивідуального трудового доходу та державних допомог.

На сьогоднішній день в Україні не затверджена Державна цільова програма підтримки сім'ї, що в значній мірі має негативні наслідки, насамперед, для даної категорії сімей. Одинокому батьку/матері дуже важко самотужки поєднати питання матеріального забезпечення, піклування та всебічного розвитку дітей. Сімейна політика має бути спрямована на допомогу і підтримку таких батьків, особливо якщо на вихованні у них знаходиться двоє і більше дітей.

З метою матеріальної підтримки і підвищення уваги до неповних сімей, де дитину виховує батько/мати Київської міською владою було засновано премію Київського міського голови для одиноких батьків та одиноких матерів, які самі виховують дітей.

Так, відповідно до розпорядження Київського міського голови від 23.05.2017 № 358 «Про внесення змін до розпорядження Київського міського голови від 18 вересня 2007 року № 528 «Про заснування премії Київського міського голови одиноким батькам та одиноким матерям, які самі виховують дітей» в 2018 році за сумлінне та відповідальне батьківство Премію Київського міського голови було призначено та виплачено **10** одиноким батькам та **10** одиноким матерям, які самі виховують дітей.

За останні роки економічне становище сім'ї в Україні значно погіршилося, оскільки перехід до ринкових економічних відносин змінив співвідношення джерел її забезпечення. Сьогодні відповідальність за утримання й виховання дітей покладена на батьків значно більшою мірою, ніж на державу. Все це свідчить про необхідність застосування заходів державного соціального захисту, допомоги та підтримки сім'ям з дітьми і насамперед багатодітних.

На виконання п. 8.3 Міської цільової програми «Діти. Сім'я. Столиця на 2016-2018 роки», затвердженої рішенням Київської міської ради від 11.02.2016 № 90/90 в редакції рішення Київської міської ради від 21.12.2017 № 1054/4061,

впродовж року було організовано та проведено **4** загальноміських заходів для сімей та дітей даної категорії:

✓ 3 нагоди святкування Міжнародного дня сім'ї і Дня матері, в якому взяли участь понад **3000** сімей. При цьому, **10** матерів багатодітних сімей столиці були нагороджені подяками Київського міського голови «За активну громадську позицію та досягнення у вихованні дітей» та **160** багатодітних сімей отримали цінні подарунки.

✓ 3 нагоди святкування Українського дня родини, в якому взяли участь близько **1500** багатодітних та неповних родин м. Києва та **120** сімей отримали цінні подарунки.

✓ 3 нагоди святкування Всенародного дня батька, в якому взяли участь понад **5000** сімей. При цьому, **11** татусів столиці були нагороджені подяками Київського міського голови «За активну участь у суспільному житті, збереження родинних стосунків та досягнення успіхів у вихованні дітей» та **120** сімей отримали цінні подарунки.

✓ До Новорічних та Різдвяних свят було організовано міський захід (з отриманням солодкого подарунка) для дітей з багатодітних сімей, яким охоплено **1000** дітей з десяти районів столиці.

Протягом звітнього періоду Київським міським центром сім'ї «Родинний дім» проведено ряд заходів, спрямованих на підтримку різних категорій сімей з дітьми (в тому числі і багатодітних): арт-терапевтична майстерня для сімей з дітьми, інтерактивна гра «Зберегти сім'ю, чи...», практичний майстер-клас «Спілкування в сім'ї», культурно-мистецька акція «Родинні веснянки», «Чілдрен Кінофест», «Історія успіху однієї родини», інформаційно-інтерактивна акція «Світ дитячих мрій», пошукові семінари «Організоване родинне дозвілля – запорука створенню позитивного мікроклімату у сім'ї», творчі майстер-класи для дітей до дня Святого Миколая та Новорічно-Різдвяних свят.

Головний спеціаліст

Тетяна САЧКОВА